

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGÓ
 Magyarországon ára hétévesre 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FÜZELÉK MEGJELENÉSE
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
 Szerkesztőség T. 3 47. • Kiadóhivatal T. 3 48

Vádolom ...

(Hyk.) Nyolc esztendővel ezelőtt Sopronban verték be az első szöveget abba a nehéz koporsóba, amelybe Trianon hulláját zárnı fogják. Nyolc esztendővel ezelőtt a civitás fidelissima égő szemű magyarjai s derék, hűséges ponciterjei mondtak ítéletet Trianon rosszlelkű, tudatlan, elfogult és sete megalkotói fölött s most, nyolc esztendő múltán, tíz évvel a világ leggyalázatosabb rabiásai után Magyarország miniszterelnöke verte be a második szöveget Trianon koporsóba.

Vádolom! — vágta a magyar premier a súlyos szót a keshedt világ arcába. Vádolom! Vádolom a trianoni béke megalkotóit, vádolom a gonosz-ság rosszarcu lovagjait, akik egy ezeresztendő népet galád módon, igazságtalanul a sir szélére löktek, megcsönkítettak, feldaraboltak s ebek harmincadjára vetették. Vádolom! — vádolom a rövidlátókat, az elvakultakat, akik azt hitték, hogy Trianon örökre elintézték itt, a csalfa Európában a magyar problémát! Vádolom! — s a magyar kormányfő diplomáciai nyelven elmondott, sima mondatai mögöl egy vérig sértett, meggyalázott nemzet haragos arca villant elő.

Szombaton új utakat ígért Széchenyi István pátriájában a magyar királyi kormány elnöke s in: vasárnapra már rá is lépett az utra, amelyen lelkes egészségben vágja utána a marsot egy megcsönkített, de élni akaró, de jövőt akaró, de országot akaró nemzet. Tíz esztendő vétkes mulasztásai, elkésérítő tunyasága, ijesztő baklövésai után a magyar faj végre megtalálta a maga hangját, felismerte önnön utait s ha ezen az uton akar a magyar kormányfő haladni az új Hungária felé, úgy nem lesz magyar láb, amely ne tapodná utána a keservek és fáradalmak követét, nem lesz magyar kar, mely ne akarná elhárítani utjából a tornyosuló akadályokat. Bethlen, a titokzatosságok, az elhallgatott tervek, a ki nem mondott mondatok, az elpalástolt fedezékek Bethlene ma megtalálta önmagát, mert megtalálta önmagában a nemzetet.

J'accuse! — vágta oda a magyar premier a világ fülébe a szót s mikor előbb a férfias tervek mellé férfias akciókat sürgetett, lehetetlen észre nem vennünk és lehetetlen nem hangsúlyoznunk a két mondat közötti összefüggést. A magyar faj élet-halál pörében elmondott soproni vádbeszéd után valóban jönni kell a férfias akciónak s meg fogja látni a magyar királyi kormány elnöke, hogy ebben az akcióban valóban meg fogja tudni teremteni azt a nagy magyar egységet, amelyre oly sokszor céltzott s amelyet annyiszor sürgetett.

A soproni beszéd után a jobb sorsra áhító, önmagára ismert magyar faj tudja, hogy a kimondott vádra ítélet következik. S ezt az ítéletet egyhanguan fogja meghozni a magyarság, amelynek lesz ereje hozzá, hogy ezt az ítéletet végre is hajtsa. És míg a nagy rablások tiszteztendő évfordulóján örömmünnepre gyűlnek össze a rablók, hogy megüljék egy királyi

faj halotti torát, a magyar erdőkben ácsolják belőlük a vádlottak, a gonoszerény munkáskezek döngetik már a hatalmas tölgyfákat, hogy össze-

szok, az Istentől elrugaszzkodottak, a trianoni hiénák koporsóját.

Vitéz Siposs Árpád vegyesdandárparancsnok megérkezett Debrecenbe

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vitéz László Miklós altábornagy utóda, vitéz Siposs Árpád tábornok, a Ludovika Akadémia országos nevé volt kiváló parancsnoka kedden délután a hat órai gyorsvonattal érkezett Debrecenbe, hogy elfoglalja a m. kir. 6. sz. honvéd vegyesdandár élén magas pozícióját.

Az új vegyesdandárparancsnokot, — akinek jövetelét Debrecen egész hazafias közönsége lelkes szeretettel várta, — a pályaudvaron a helyörség

összes csapatparancsnokai és törzstisztszjei fogadták, míg a példás fegyvellemmel felsorakozott, daliás diszszázadot Füzessy Péter százados vezényelte.

Vitéz Siposs Árpád tábornok az állomásról az Arany Bika szállóba hajtatott, ahol este 9 órai kezdettel ismerkedési vacsora volt, melyen a debreceni helyörség egész tisztikara megjelent, hogy az új parancsnok iránti tiszteletének és ragaszkodásának kifejezést adjon.

A lakehursti repülőtéren örjögő extázisban fogadták a „Graf Zeppelin”

Newyork közönsége leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte Eckenert, az óriás léghajó parancsnokát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint tegnapi számunkban már jelentettük, a „Graf Zeppelin” óriás léghajó éjjel 11 óra 27 perckor szerencsésen megérkezett a Newyork melletti, lakehursti repülőtér fölé.

A Zeppelin utjáról és ünnepélyes fogadtatásáról az alábbi jelentésekben számolunk be részletesen.

Az óriás léghajó Newyork fölé

A „Graf Zeppelin” utján csaknem szakadatlanul veszedelmes viharok kísérték az Óceán fölött, az óriás léghajó azonban, amelynek a német Ecker kapitány volt a parancsnoka, minden nehézséget legyőzve halad kitűzött célja: New-York felé. Tegnapelőtt még olyan hírek terjedtek el az egész világon, hogy a léghajónak nyoma veszett s valószínűleg elpusztult az Óceán fölött uralkodó viharban. A Graf Zeppelin azonban mindenben keresztültörte magát és hétfőn éjjel európai időszámítás szerint 11 óra 30 perckor, amerikai időszámítás szerint délután 5 óra 30 perckor leszállt a lakehursti repülőtéren. Newyork fölé pontosan délután 6 órakor ért a Zeppelin, amelyet az Egyesült-Államok fővárosának lakossága olyan diadalmammal fogadott, amilyen még Lindbergh megérkezését sem kísérte.

A lakehursti fogadtatás

Amikor a léghajó Washington fölé érkezett, a lakehursti repülőtéren összegyűlt százezernyi tömegben a legvégsőkig fokozódott az izgalom és mindenki várta a rádió-jelentést, amely megmondja, hogy mikor érkezik Newyork fölé a „Graf Zeppelin”.

Hétfőn egész nap sok ezer és ezer üdvözlő távirat, levél, keztű, ruhánemű, virág érkezett a repülőtérre, amelyek mind a német Ecker parancsnoknak voltak címezve s neki, valamint utitársainak küldötték ajándékképpen. Amikor aztán a léghajó megérkezett a repülőtér fölé, a közönség lelkesedése egyenesen örjögéssé változott. Mindenki tombolt, örjögött és az „Eljen Ecker!” mint ágyudörgés dübörgött a magasan imbolygó léghajó felé. Mikor pe-

Megnyilt a képviselőház őszi ülészaka Jelentéktelen javaslatok után a házszabályrevizió kerül napirendre

Budapest, október 16. A képviselőház kedden tartotta első ülését a nyári szünet után. Az ülésen igen sok képviselő jelent meg s már tíz óra előtt nagy csoportokban vették körül gróf Bethlen István miniszterelnököt, aki egészen addig, amíg a csengők meg nem szólaltak, kedélyes beszélgetést folytatott a képviselőkkel.

Fél 11 óra után pár perccel Zsitvay Tibor elnök megnyitotta a Ház első őszi ülését. Üdvözölte a nyári szünet után egybegyűlt képviselőket, majd megemlékezett arról, hogy a Kormányzó Bud János pénzügyminisztert közzgazdasági miniszterré, Wekerle Sándort pedig pénzügyminiszterré nevezte ki. Bemutatta ezután az elnök Kállay Tibor levelét, amelyben lemond nagykanizsai mandátumáról, majd jelentette, hogy a választást ki is iratta és azt le is folytatták.

Az elnök ezután javasolta, hogy a Ház holnapi ülésén az 1912. és 13. az

dig a „Graf Zeppelin” leereszkedett a földre, a közönség át akarta törni a rendőrségi kordont s a nagy tolongásban többen igen súlyosan megsebesültek.

Jellemző különben az amerikaiak határtalan lelkesedésére, hogy hétfőn este egy 77 éves asszony a lakehursti repülőtéren a nagy izgalomtól összeesett és azonnal meghalt.

Ahogy Washingtonban várták a léghajót

Washington, október 16. A Graf Zeppelin Lakehurst felé való útjában teljes harminc percig keringett az Egyesült-Államok fővárosa fölött. Amint a léghajó megjelent Washington láthatárán, a főváros valamennyi szirénája harsogni kezdett. Fűlsiketi szirénabúgás üdvözölte a Graf Zeppelin utasait, tudtára adva egyúttal a lakosságnak, hogy megérkezett a német léghajóóriás.

Wilbur tengerészeti miniszter a miniszterium tisztviselőivel együtt a tengerészeti miniszterium palotájának tetőzetéről nézte végig a léghajó megérkezését. Az időjárás azonban nem kedvezett a kíváncsiak százezreinek s minthogy a Graf Zeppelin meglehetősen magasan repült, időnként teljesen eltakarták az alacsonyan lebegő fellegek.

A léghajó utasai különben amerikai időszámítás szerint este 8 órakor hagyták el a lakehursti repülőtéren a fedélzetet. Az utasokat és a legénységet az amerikai kormány képviselői üdvözölték, majd a német követ fejezte ki a német köztársaság nevében szerencsekívánatait. A Zeppelin utasait autón Newyorkba vitték, ahova a nézőközönség tízezreinek sora között vonult be.

Dr Ecker, a Graf Zeppelin parancsnoka egyébként kijelentette, hogy utját egész Chicágóig szándékozik folytatni.

1914. év első felének, az 1915., 1916., 1920. és 1921. évek zárószámadásairól szóló legfőbb állami számvevőszéki jelentések, majd a ceglédi és a bodrogközi vasutak engedélyezéséről, továbbá a külföldi hajóstársaságok engedélyének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatok, végül pedig mentelmi ügyek kerüljenek tárgyalásra.

A napirendi indítvány előterjesztése után Bethlen István gróf miniszterelnök emelkedett szólásra. Miután a bizottságok nem készítettek elő más javaslatot, kéri az elnök napirendjének elfogadását. Annak letárgyalása után a következőket kívánja napirendre tüzetni: az igazságügyi miniszter javaslatát a hatásköri bíróságról, a kereskedelemügyi miniszter javaslatát a statisztikai hivatal előterjesztéséről, végül pedig

Örffy Imre képviselő indítványát a házszabályrevizióról.
 A miniszterelnöknek erre a kijelentésére óriási zaj tört ki az ellenzéken.

— Mi van a titkos választójoggal? Ez a legsúlyosabb kérdés? — kiabálják.

Az elnök szünet nélkül csepet. Bethlen István: Ugy tudom, hogy pártközi konferencia beszélte meg a házszabályrevízió szükségességét. Kérem az elnöki napirendi javaslat elfogadását.

Propper Sándor: Vérszegény munkaprogramot kapott most a Ház, amikor gazdasági válság van az országban. Ezután Propper tiltakozott a fővárosi törvényhatósági mandátumok meghosszabbítása ellen, majd azt hangoztatja, hogy a most említett apró törvényjavaslatok senkit sem érdekelnek. A miniszterelnök Nagycenken határozottan ellenzéki beszédet mondott és szinte önmagával vitatkozott, amikor a kormánytól reformokat sürgetett. Sok olyan fontos kérdés van, amit meg kell oldani. Itt van

a politikai amnesztia, az emigráció... (Nagy zaj a jobboldalon és a középben.)

Szabó Sándor: Itt bujik ki a szög a zsákból!

Propper: ... és itt van a választójog kérdése. Indítványozza, hogy **a Ház tizze napirendre a miniszterelnök nagycenki beszédét.**

Ezután a Ház az elnök napirendi indítványát fogadja el, majd felolvassák az indítványkönyvet, amelybe Örfy Imre jegyzett be indítványt arról, hogy

küldjön ki a Ház a házszabályok végleges előkészítésére huszonegy tagú bizottságot

és annak működését záros határidőhöz kössék. Minthogy Örfy indítványát már írásban is benyújtotta, az elnök indítványozza, hogy az indítványt nyomassák ki és osztassák szét. A Ház az elnök indítványát elfogadja.

Az interpellációs könyv felolvasása után az ülés 11 órakor ért véget.

Boroslyuggal fejbeverte a cimboráját a kor-smában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Két évvel ezelőtt Biharnagybajom község egyik kocsmájában Balogh József és Szász Gyula odaváló legények összeveszttek és egymást felpofozták, majd Balogh Száva Gyula fejéhez vágott egy borral telt üveget. A verekedés után nemsokára

meghalt Száva Gyula és Balogh József ellen megindult az eljárás haláltokozó testisértés címén. A debreceni kir. törvényszéken már egy ízben megtartották a büntetőtárgyalást, de ekkor a törvényszék az országos igazságügyi orvosi tanács szakvéleményét kérte ki arra nézve, hogy vajon Szöke halála annak az ütésnek folyománya volt-e, melyet Balogh József mért rá, mikor Száva fejéhez vágta a borral telt üveget. A szakvélemény a napokban érkezett le a debreceni törvényszékhez és a folytatólagos főtárgyalást kedden délelőtt tartotta meg a törvényszék Részler Ervin büntetőtanácsa. A törvényszék több tanút hallgatott ki, a kik mindannyian azt vallották, hogy Száva Gyula veszekedős ember volt és a kocsmá udvarán ő ütötte meg először Baloghot. Rövid tanácskozás után a bíróság súlyos testisértés vétségében mondta ki bűnösnek Balogh Józsefet és ezért 2 hónapi fegyházra ítélte, mert az orvosi vélemény szerint az elhalt Száva Gyula **tülbajban szenvedett és ez okozta halálát,**

nem pedig a Balogh által mért ütés. Az ítéletet úgy a vád-, mint a védelem megfellebbezte.

A debreceni Ipartestület közgyűlése és határozatai

az iparostanonciskola tanszerellátása ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Ipartestület vasárnap tartotta rendkívüli közgyűlését, amelyről a hétfői nagy anyagtorlódás miatt csak ma tudunk részletesen beszámolni.

A közgyűlést Varjassy Imre ipartestületi elnök nyitotta meg s az üdvözlések után tájékoztatta a közgyűlést

a tanszerellátás ügyében eddig történtekről.

Előadta, hogy az Ipartestület e tárgyban rendkívüli előjárású ülést is tartott, melyen dr. Gulyás István igazgató személyesen adta meg felvilágosításait a felmerült panaszokra. Beszámolt a polgármester-helyettes főjegyzővel, majd az iparostanonciskola igazgatójával folytatott tárgyalások eredményeiről s végül jelentette, hogy annyi eredményt sikerült elérni, hogy előbb október 1-ig, majd október 8-ig bárholnan beszerezhetők az érdekeltek tanszereiket. Ezután felhívta a közgyűlési tagokat esetleges hozzászólásaik megtevésére.

Az első felszólaló Szendrei Sándor, határozati javaslatot terjesztett elő, majd Tóth Lajos, Berger József, Nagy Lajos, Seress Sándor, Kovács József és Bácsi Lajos szólottak a tárgyhöz, majd az elnök válaszolt a felszólalásokra. Tudja nagyon jól és el is ismeri, hogy vannak panaszok, amelyek orvoslást kívánnak, azonban ezeket is el lehetett volna békés uton intézni, ha az iparostanonciskolai igazgató — minden egyes esetben megtörtént — meghívásra résztvevő volna az előjárású üléseken.

Rámutat végül annak szükségességére is, hogy az Ipartestületnek — természetesen a tagok sérelme nélkül —

elsőrendű feladata az iparosság és a tanonciskola közötti béke fenntartása,

amely a jövő generáció nevelése érdekében elengedhetetlen. Az Ipartestület minden esetben igyekszik is orvosolni a sérelmeket, azonban — sajnos — van néhány remittens munkaadó is, akiket pártfogás alá venni nem lehet, de nem is szabad. Hangsúlyozza azonban, hogy néhány ilyen munkaadóért az összesség hátrányára nem szabad eljárni.

A zárszó jogán felszólaló Szendrei Sándor a határozati javaslatot általánosságban fenntartotta, amelyet **a közgyűlés el is fogadott.**

Eszerint kimondta a közgyűlés, hogy **1. A legnagyobb mértékben elítéli a tanonciskola igazgatóságának azon eljárását, hogy 3 éven keresztül nyilvános árlejtés mellőzésével s anélkül, hogy más kereskedőnél még csak érdeklődött volna is, az iparostanoncok tankönyv és tanszerszükségletét**

önkéntesen a „Mél usz” könyvkereskedésben szerezte be.

Ezen ténykedésével az iparosokat

jelentékenyen megkárosította, mert amint a felügyelőbizottság rendelkezése folytán szeptember hónapban elrendelt nyilvános árlejtésen kitűnt, az elmúlt 3 évben egy teljes mintakollekciót a Hegedüs és Sándor Rt. 8.53 pengős és az ifj. Gyürky Sándor cég 9.81 pengős árajánlatával szemben a „Mél usz” 12.25 pengőért, tehát 50%-al drágábban szállította s az iskola igazgatósága még ezen árnál is magasabban, azaz 17.16 pengőért, tehát azon árnál, melyen beszerezhető lett volna, 90%-al drágábban bocsátotta a tanoncok rendelkezésére.

2. A tanonciskola igazgatósága törvényellenesen járt el, amikor éveken keresztül a tényleges beszerzési költséget lényegesen meghaladó összegért árusította a tanszereket és kényszerítette az iparosokat a drágább áron való vásárlásra. Ezen eljárásáért a rendkívüli közgyűlés **tiltakozását fejezi ki**

s felhívja az Ipartestület előjáróságát, hogy jövőben minden ilyen kérdésben sürgősen lépjen közbe.

3. Minthogy az árlejtés eredményeképpen az iparostanonciskola igazgatósága most a Hegedüs és Sándor Rt. ajánlatában foglalt bolti áron adja a tanszereket a tanoncoknak, holott az iskola azt 10%-al olcsóbban adja; megkeresni rendeli a közgyűlés az iskola igazgatóságát, hogy e törvényellenes állapotot haladéktalanul szüntesse be,

a tanszereket a tényleges beszerzési áron bocsássa a tanoncok rendelkezésére,

akiknek pedig már drágábban adta el, azoknak a különbözetet térítse vissza.

4. Kérje fel a rendkívüli közgyűlés az iparostanonciskola igazgatóságát, hogy minden iskolai év befejezésekor június, vagy július hónapban közölje Debrecen összes könyv és papírkereskedőivel — minták felmutatása mellett — a következő tanévben használandó tankönyv és tanszereket, hogy módjukban álljon azokat idejében beszerezni s ne történjék az meg, hogy szeptember vége elé adjanak engedélyt arra, hogy 30-ig, illetve október 8-ig bármelyik üzletben beszerezhetik a tanszereket. Kérje fel továbbá az igazgatóságot oly rendelkezések kibocsátására, hogy az 1929—30. tanévtől kezdve

minden iparos ott szerezze be ezeket a tanszereket, ahol akarja, mert az iparostanonciskolának kötelessége a miniszter ur intenciói szerint eljárni.

5. Tiltakozik az ellen, hogy az iparostanonciskola igazgatósága kisértő jelentésében a tényeknek meg nem felelőleg a tanszerekre beérkezett pályázatokat a városi tanácshoz azzal a megjegyzéssel terjesztette be, hogy az egyes ajánlatok között csak pár filléres differenciák vannak, holott teljes 50% volt a különbözet.

6. Sérelmezi a rendkívüli közgyűlés a városi tanács azon eljárását, hogy a nyilvános árlejtésen 3 egyformán megbízható cég ajánlata közül az 50%-al drágább ajánlatot fogadja el. Felkéri a rendkívüli közgyűlés a városi tanácsot, hogy a becsületes kereskedelem és ipar érdekében jövőben hasonló rendszert kiküszöbölni és az ajánlatokat az árlejtésnél a közszállítási szabályrendelet és a jóérkölcseknek megfelelően bírálja el.

7. Kimondja végül a közgyűlés, hogy a „Mél usz”-nak ilyen megengedhetetlen favorizálása folytán is headvánnyal fordul Debrecen város törvényhatóságához és a belügyminiszterhez és hasonló eljárásra felkéri az érdektelűeket is, hogy a város adófizető polgárainak pénzéből fenntartott és

súlyos károkat okozó, illegális versenyt támaztó könyvnyomdát a legsürgősebben leépítse, a vonalzó intézetet és „Mél usz” könyvkereskedést, amelynek fenntartása egyáltalán nem városi feladat, haladéktalanul szüntesse be. Utasítsa a közgyűlés az Ipartestület elnökét, hogy ugyanilyen értelmű önálló indítvánnyal forduljon a legközelebbi városi közgyűléshez.

A határozati javaslat elfogadása után a rendkívüli közgyűlés véget ért.

Gyásznapi Nyugat-Magyarország elszakításának évfordulóján

Budapest, október 16. Győr, Moson, Pozsony közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy november 4-ét, mint a vitéz nyugat-magyarországi felkelők leszerelésének és így az elszakításra ítélt nyugati területeken a magyar impérium tényleges megszűnésének napját hivatalos gyásznapi napján nyilvánította.

Hadirokkantak illetményeinek kifizetése. A hadirokkantak, hadiözegek és hadiárvaok október 17-i járadékának kifizetése 15., 16., 17. napján, hétfő, kedd, szerda, d. e. 8—1-ig és d. u. 4—6 óráig fog eszközöltetni a Városi Népjóléti Hivatalban (Bocskai-tér 1.) Népráz. A járadék jogosultak személyazonosságuk igazolása céljából hozzák magukkal lakás bejelentő lapjaikat. Meghatalmazott a járadékot csak akkor veheti fel, ha szabályszerűen kiállított, tanúk által előttemezett meghatalmazás mellett, a meghatalmazó lakás

Község k, vármegyék és egyéb közületeknek, utépítési-, járadurkolási-, villanyvilágítási-, csatornázási munkáit, stb., 5-10 évig terjedő időre való részletfizetésre és **Építkezési** kölcsönöket (hitközségeknek is) 25 évi amortizációra eszközöltetünk. Költségvetéssel szolgálunk, mérnökünket kiküldjük.

Vállalkozóknak, iparosoknak, árlejtésekhez, közmunkák elnyeréséhez stb. **óvadékokat** szerzünk budapesti nagybanktól, ugyszintén finanszírozzuk a vállalt közmunkákat.

Kereskedők, iparosok **váltóit** leszámítottatjuk.

KERNÁCS és TARSAI bankbizományosok

Budapest V, Teréz-körut 43/B.

(Válaszbélyeg beküldését kérjük.)

Hirdessen a Hajdúföldben

ARANKA

nincs a vetőmagjában, ha nyers vetőmagját cégünkhöz adja tisztítás végett. Szakszerű tisztítást felelősséggel vállalunk.

Kontsek Géza k. r. t.

A trianoni Magyarország birtokállományát konszolidáló munkában nem tudok résztvenni,

mert én az egész Magyarország fia vagyok

Kádár Lehel, a nagy magyar publicista nyilatkozik a ker. gondolat elősködőiről

A Bika-szálló dísztermében vasárnap délelőtt az ÉME közgyűlésén a debreceni közönség szünni nem akaró tapsaival fogadta. A pódiumon ott állott Kádár Lehel, a bolsevizmus utáni Magyarország keresztény sajtójának egyik legpregnansabb képviselője, legtöbbször az első sorokban harcoló katonája s meghatottan köszönte meg a tapsoló közönségnek szeretetét. Aztán a beszéd következett, melyet gyakorta szakított meg a felviharzó éljenzés. A keresztény nemzeti gondolat egyik legkiválóbb tollu harcosa örömmel állapíthatta meg az ovációkból, hogy szavának mindenhová eljutó visszhangja támadt szerte az országban.

Mi azonban, nacionalista újságírók az egész beszéd alatt éreztük, hogy Kádár Lehelnek, a mindig első sorokban harcoló zurnalisztának, szerkesztőnek az ország általános politikai kérdéseit érintő beszédén kívül hozzánk is van szava. Mert valóban fonák helyzet, amiről ő nem panaszkodhatott a pódium közönsége előtt egy nyilvános közgyűlésen, hogy Kádár Lehel kezéből kiűtötték a tollat s ragyogó szikrái nem gyujtanak, nem világítanak s nem adnak új gondolatokat a keresztény közvéleménynek.

A gyűlés után volt egy szabad félóra, mikor leülhettünk beszélgetni az „Angol Királynő” egy csöndes sarkába. Itt már csak az újságíró állt szemben kollégájával. Most volt igazán elemében. Vékony, szikár alak, csontos, nemesonalu férfiarc, veséig ható éles tekintet, szürkülő haj: ez Kádár Lehel. Egyenes leszármazottja a legendás, tatárverő Kádár vitéznek, akinek csak nemrégiben leplezték le síremlékét Berettyóújfaluán. Elégens kék ruha van rajta.

Ahogy kérdezzük, pontosan lecsapó, rakétázó mozdulatokkal felel, melyekben lehetetlen nem érezni egy lázas koponya nagyszerű idegmunkáját, az igazi nagy újságíró éles szemét, mellyel éppoly biztosan látja a mai kormánypolitika hibáit, mint a keresztény sajtó munkájának ijesztő zátonyait. Nem tudja megtagadni magát, böles mérséklettel nézi a körötte senyvedő magyar életet s néhol maró iróniája fájdalmas őszinteséggel mutat rá a bajokra.

Ugy hisszük, hogy Kádár Lehelnek, a nagyszerű publicistának joga van a teljesen szabad kritikára s azért megkértük, mondja el nekünk mindazt, ami esetleg beszédéből kimaradt.

Egymásután tettük fel neki a kérdéseket a politikára, sajtóviszonyokra vonatkozólag, hogy az ő igazi helyén: az újságban a nyomdagép százszorozza meg szavát s vigye a keresztény közvélemény elé.

— Mi a véleménye a keresztény politika mai helyzetéről? — kérdeztük.

— A keresztény politika tulajdonképpen hibrid valami volt és tíz év alatt kiderült, hogy takarója alatt idegenek csempészték be magukat a magyar élet hatalmi állásaiba.

Nem a zsidókat értem, hanem azokat a tulnyomórészt germán vérségű és szemléletű figurákat, akik nagyraduzdadt talpaikkal letiporták a bolsevizmusra következő trianoni idők minden magyar vetését. Ezek az ele-

mek képtelenek kifejezni és képviselni a magyarság léteérdekeit s ezért beszél a liberálizmus — talán nem is egészen jótalanul — a keresztény politika csodájáról. Felfogásom szerint a magyarrá hamisított idegenek altatták el a magyarság érdeklődését nagy nemzeti és világpolitikai kérdések iránt, mert az ő kezük alatt műhely-munkává satnyult az egész úgynevezett keresztény gondolat, amelyvel a magyarság öncélú törekvéseit lelyonultatták a bolsevizmus után. Talán azért nevezték el a keresztény gondolatnak a magyarság életakaratát, mert ezzel a jelzővel a zsidókat akarták csupán kirekeszteni a magyarság soraiból, azonban nem választották el a megjelöléssel azokat az elemeket, akik nem magyarok, de — kétségtelenül keresztények. Ezek az elemek karierré, hatalmi pozícióvá, jól bélelt existenciává transzformálták a keresztény gondolatot s ezért ma a magyarság nagyrésze bizalmatlanul fogadja a keresztény fényezés politikai törekvéseit. Ezek a talpalkéjú és talpalkönyökű idegenek a politika magyarságú képviselőivel szemben úgy fel vannak vertezve a pozícióharcra, hogy a magyarságú elemek egyrészt csüggedten, másrészt pedig bizonyos csalódással szorulnak félre az utból.

Allandóan hallok, hogy a kormányrendszer aljasságra építi a maga szerkezetét. Ezt nem tudom aláírni ebben a formában, mert a rendszerek csak alkalmazkodást követelnek, de kifejezett aljasságot nem. Az aljasságot önbuzgalomból szállítják a politika és a sajtó professzionistái, anélkül, hogy valaki ezt követelte volna tőlük. De hát mindenki azt adja, ami lényege. Én már nem foglalkozom politikával, csak csöndes szemlélője vagyok, mert ahhoz a gondolatvilághoz tartozom, amely egyelőre politikailag nem tudja realizálni a maga felfogását. De talán ennek is eljön az ideje. Lehel, hogy meg sem érem, de tudom, hogy ezt a gondolatvilágot megölni és kiirtani többé nem lehet! A trianoni Magyarország birtokállományát konszolidáló munkában nem tudok résztvenni, mert én az egész Magyarország fia vagyok. A konszolidálás munkáját átengedem azoknak a keresztényeknek, akik kicsavarták kezemből a tollat és maguk tolokodtak azok mellé az íróasztalok mellé, amelyeknél valamikor én is hirdettem a magyar feltámadást!

Ezért nem dolgozom. — mondjuk, hogy nem dolgozhatom, — de talán sikerül szárnyra bocsátanom tervezett új lapomat, amely a görények szombatja nélkül el sem indulhatott volna. Irodalommal, sajnos, ugyan-

csak nem foglalkozom, mert az ő irodalmukat nem tudom művelni és nem akarok Szabó Dezső sorsára jutni, aki nem tudott féket vetni tollára s megírta őket. Én nem írom meg, nincs is szükség rájuk; a magyar közvélemény nem a betűkből, hanem az illatuk után ugryis értesül arról, hogy egy szellemi Cotty-parfümgyár működik keresztény vignettával Budapesten.

— Azt kérdezi tőlem, hogy a kormányzattal milyen viszonyban vagyok?

— Semmilyenben, mert a kor-

A törvényszék vádтанácsa elutasította Tóth Lenke felfolyamodását

(A Hajduföld tudósítójától.) A debreceni törvényszék vádтанácsa kedden délelőtt foglalkozott a Jókai-utcai gyilkossággal gyanúsított Tóth Lenke felfolyamodásával, melyet a vizsgálóbíró előzetes letartóztatási végzése ellen jelentett be. A tör-

mányzat néhány derék és becsületes tagját leszámítva, tudomást sem vesz léteiről. A kormányzat martalékká esett a kontra-szelekciónak, de úgy hallom, hogy már ott sem irtóznak a tehetséges emberektől. Nem kívánok a politika mezőnyein együtt legelészni az imént említett tolliparosokkal, nem kívánok pártot és személyeket szolgálni: megmaradtam annak, aki voltam: a magyar laji gondolat harcosának!

Hogy véletlenül nem sikerült elhelyezkednem, végül is nem az én bűnöm, de meg vagyok győződve, hogy a görények szombatjának múltán majd csak akad számomra is egy íróasztal Magyarországon, ahol én is leírhatok egy-két mondatot, ha e mondatok ritmikája nem is lesz olyan hullámos, mint a nevezetes antitalenté, aki a marsal-botot nem kezében, hanem pofazacskójában hurcolta a magyar újságírás csatamezőire.

Székelly Molnár Imre.

Gróf Tisza István emlékezete

a debreceni Tisza István Társaságban — Barabási Kun József és Zsigmond Ferenc nagyértékű előadása

(A Hajduföld tudósítójától.) A Tisza István Tdományos Társaság I. osztálya kedden délután 5 órakor a Kollégium dísztermében Tisza-emléknapot tartott.

A felolvasó ülést Láng Nándor dr egyet. tanár, a Társaság I. osztályának elnöke nyitotta meg.

Az első felolvasó

Barabási Kun József

dr egyet. professzor, Tisza legbuzgóbb és leghivatottabb interpretátora volt; aki Tiszát, mint politikust ismertette arról az oldaláról, hogy milyen természetű és irányú volt a nagy államférfi liberálizmusa és szociális érzése. Barabási Kun József Tisza háborus levelei és egy még 26 éves korában írott értekezése alapján mutatta be Tiszának azt a rendkívül kifejtett szociális érzékét, amellyel nagy gondot fordított a munkás testi épségének, sorsának biztosítására, a lakásviszonyok javítására.

A munkákérdés mellett a nemzeti-ségi kérdés volt Barabási Kun József felolvasásának másik nagy témája. A nemzeti-ségi kérdésről 1893. szeptember havában Biharvármegye közgyűlésében tartott beszédében nyilatkozott Tisza. Tiltakozott az erőszakos magyarosítás ellen és nagyon fontosnak tartotta azt a különben azóta köztudatba áment követelményt, hogy a magyar intelligencia

tanulja meg mindenütt a hozzá legközelebb eső nemzetiség nyelvét.

Barabási Kun József professzor tartalmas előadásában, amelyet a közönség nagy odaadással hallgatott végig, megggyőzően emelte ki, hogy Tisza liberálizmusa es szociális érzése teljesen keresztény felfogású volt.

A második felolvasó

Zsigmond Ferenc

egyet. professzor volt, aki Tisza István és az Irodalom c. értekezését mutatta be.

Tisza István nagy egyéniségében főként az értelmi és erkölcsi oldal domborodik ki.

Tisza István világnézete szükségképpen összeütközésbe került a korabeli divatos esztétikai korszellemmel, amely egyrészt kivételes fogékonyságúvá differenciálódott, testi-lelki berendezést követelt a modern művészi hatások árnyalatainak élvezhetőségéhez, másrészt egyre hangsúlyosabban kívánta az esztétikai érték elvének teljes függetlenítését az erkölcsi szempont ellenőrző, gyámogató joga alól. Ebből a tételtől vezette le Zsigmond Ferenc Tisza Istvánnak természetes tartózkodását, amellyel a XX. század elején megindult a magyar modern irodalom iránt viselkedett.

Tisza Istvánról több költői termék van. Igazi grandiózus költő szellem, azonban még nem akadt, aki Tiszának Zrínyihez és Széchenyihez hasonló tragikai fenségű alakját hiven megörökítette volna. Várjuk azt a költőt és író, aki a költészet eszközeivel is mielőbb megörökíti, örök nemzeti és emberi példaképpé avatja Tisza alakját.

Központi (central) Szálloda

Budapest, Baross-tér 23.

Teljesen újonnan berendezett

kényelmes családi szálloda

a Keleti pályaudvar tőszomszédságában.

Tökéletes tisztaság, hideg-meleg folyóvíz. Telefon a szobákban.

Polgári árainkból e hirdetésre hivatkozók 20% engedményt kapnak.

Testvérvállalatunk az Ostende kávéház

Tiszta és előzékeny kiszolgálást olcsón

Fekete Jenő fodrásznál talál.

Salétrom-utca 24. szám.

Mindenféle bel- és külföldi

**szén, koks, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén**

Reorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebbi cégénél,
a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
Csapó-utca 28. szám. Telefon: zám: 4-49.

Ravasz László Hajdu- nánáson

(A *Hajdutömlő tudósítójától*.) A Protestáns Irodalmi Társaság a múlt nap irodalmi ünnepséget rendezett Hajdunánáson, mely alkalomból Hajdunánásra utazott a dunamelléki egyházkerület püspöke, dr. Ravasz László is. A város nevében dr. Pénzes Mihály polgármester, az egyház és az ennek kebelébe tartozó összes alakulatok nevében Kolozsvári Mihály lelkész üdvözölte a kiváló vendéget. A délutáni irodalmi ünnepségen közreműködtek a Protestáns Irodalmi Társaság részéről dr. Ravasz László, dr. Maday Gyula és Böszörményi Jenő. Énekelt a hajdunánási dalárda férfi- és vegyeskara, majd Ember Mária és Fehér János szép énekszámait, végül Mészáros Pál művészi hegedűjátéka egészítették ki a magasnívójú műsort. A megnyitót, illetve a záróbeszédet Kolozsvári Mihály és Somogyi Pál lelkészek mondták.

Az ünnepség után szeretetvendégség volt, melyen a hajdunánási urtársadalom igen nagy számban jelent meg.

A Mezőgazdasági Kamara fásítási akciója

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója dr. Rácz Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos ezelőtt másfél évvel megalakította Debrecenben a Faültetők Társaságát. Azóta nemcsak a Kamara kerületéből, de az ország minden részéből csatlakoznak e nagy horderejű akcióhoz. Az egész vonalon átertetve és átérzi mindenki, hogy ősi mulasztást kell itt pótolni és ezért minden kínálkozó alkalmat meg kell ragadni, hogy fákat ültethessünk. Nagy megerősítést ad most ezen akciónak az az örömdetes esemény, hogy kimagasló szép és kegyeletes aktus keretében mutatta ki hajlandóságát Magyarország Kormányzója, amidőn Gyöngyös községnek hősi halottai emlékére ennek a Hősi Emléknap leleplezési ünnepé alkalmával beszédében a következőket mondotta:

„Az ország mai területén — mondotta a Kormányzó — kevés a fa, kevés volt a háború előtt is, a forradalomkor pedig a faállományra jelentékeny részét kikaparták. Az országban befásított területek hiányában kevés a csapadék, kevés a harmat, a szélben és porban pedig a üdöztető kövöztelenül szedi áldozatait.

Szükséges volna ezért, hogy fásítás útján lehetőleg minden községnek egy kis erdeje, parkja, vagy nyilvános kertje legyen.

Házhelyek!

Kedvező vásárlási alkalom!

A Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet tulajdonát képező és a Monostorpályi-ut, valamint a gróf Vecsey-utca sarkán elterülő szőlő ingatlanból még néhány 300 öl területű ház hely eladó.

Érdeklődők és ház helyhez juttatottak a ház helyek ára, valamint az igen előnyös havi fizetési feltételekről a hivatalos órák alatt Kossuth-utca 8. szám alatt az intézet helyiségében felvilágosítást nyerhetnek.

Visszaemlékezés Késmárkra

Minket, u. n. „aranyifjúságot” a jövő igen kevéssel, vagy talán semmivel sem biztat: a gazdasági és szociális téren fennálló bajok és problémák elsősorban minket is sújtanak és jóformán minden érvényesülési lehetőséget elzárnak előlünk. Mi, fiatalság hisszük és valljuk, hogy ezen egyedül a revízióval lehet segíteni és ezt az elvet kell vallania minden igaz és jó magyarnak; csupán az a baj, hogy nálunk a revízióról csak beszélni tudnak bőven és sokat, anélkül, hogy tennének valamit, ha csak a legcsekélyebbet is ennek az érdekében. Pedig revízió kell mindenekelőtt és hamar, mert a revízió alapja csak a mai, nélkülözésekben edzett magyarság lehet, már pedig ami a jövő generációt illeti, sajnos, be kell vallanunk, az elszakított területek magyarságát illetően a bizonytalanság mered felénk, ismerve az utódállamok „kisebbségekkel” szemben folytatott „asszimiláló” politikáját.

Ez a sokat szenvedett, agyagyótört, de gerinces és hajlíthatatlan magyarság képezi tehát számunkra ifjúság számára jövő szempontjából az egyedüli lehetőségeket.

Ilyen körülmények között jól esik visszaemlékezni a négy év előtti Késmárkra. Nem akarom itt Késmárkot a közönség számára felfedezni, hisz majdnem minden tehetősebb magyar ember járt már ott, vagy legalább is hallott, olvasott már erről a történelmi patinával ellátott városról, mely annyi fényes lapot írt a magyar történelem könyvébe, s melyet számos kiváló írók is tett regényeinek színhelyévé stb., stb., szóval nem ezt akarom, csupán a mai viszonyokat közvetlenül érdeklő kisebb epizódokat akarom itt bejegyezni, amelyek mind-mind bizonyítják, hogy Késmárkon a magyarság még élő, lüktető valóság, s hogy titokban érnek, forronganak azok az építő erők, melyek lassan, de biztosan készítik elő azt a várva-várt magyar-megújodást...

Mint fentebb említettem, négy évvel ezelőtt, boldog 1-ső éves egyetemista koromban jártam Késmárkon, tehát azokban a biztonságos időkben, mikor még a magyar főiskolai hallgató nem jelentett egyet a „Cseh-

szlovák köztársaság elleni merénnyel”, mint ma. Pedig merénylő voltam már akkor is: minden eszmém, gondolatom, érzésem, vérem lüktetése forrongott, lázongott, forradalmat kiabált ez ellen a papiros-tákolmány ország ellen, nemcsak akkor, mikor Thököly késmárki várában, melynek kapuján ma már a kétfarkú cseh oroszlan diszeleg, — igazolásra szólított a veresképi cseh őrmester s mint kémgyanusat őrizetbe vett, hanem akkor is, mikor a cseh fürdőigazgató átusztatott a „bajon”, akkor, mikor a cseh közigazgatási közegek egyik előkelősége elismerése jeléül megragadta a kezem, mivel őszintén igen szépen muzsikáltam el a „Nagy Bercesényi Miklós” c. kurucnótát és akkor is forrongtam, mikor meggyőzően s leereszkedően szólt hozzám: „Maguknál odaát azt beszélik, hogy ok és indok nélkül üldözzük a magyarokat, s ime látja...” Mondanom se kell, hogy ennek a hatalmában-biztos embernek vállve-regető meggyőzőni-akarása arcomba kergette a vért, de végül is a józan ész győzött bennem és csendesesen, de nyomatékkal mondtam: „Mi magyarok nemcsak verekedni, de nótázni is jól tudunk...”

A jelenlévő németek szeme erre felcsillant, míg a cseh zavartan a földre szegezte szemét...

Oh, már bizonyára megbánta nagylelkűségét, vagy pedig eszébe jutott, hogy a csehek még csak nótázni sem tudnak.

Késmárk városa külsejét tekintve is érdekes, a modern és a középkori építészet keveréke: a ragyogó, fényes palotásorok egyhangúságát kicési, ósdiás kinézésű, bolthajtásos kapualju házikók tarkítják... és a sima ílászterek legtöbbször hatalmas palotakövekkel kirakott, szűk kis sikátorokba fordulnak... És ebben az idegen külsejű, lakosság tekintetében sem egységes ajku városban az erőteljes magyar életnek, annyi és oly sokféle megnyilvánulásával találkoztam minden erőszak és elnyomás dacára, hogy nem tartom érdektelennek legyezni egyet-kettőt.

A Thököly mauzoleumban meglepett a nemzetiszínű szalagokkal ellátott koszorúk és egyéb hódolati

jelvények óriási tömege, a „pro deo et libertate” felirású kuruc zászló, mely ott lebeg a márványkoporsó felett... Az egyik ablakmélyedésben Thököly kifeszített koronázási palástja és a korona, mellyel a „Felvidék királyává” koronázták a nagy szabadsághóstit... A csehek u. i. „hódítókhöz” híven minden történelmi nevezetességű műemléket, nekünk magyaroknak szentséget megsemmisítettek, vagy legalább is bemocskoltak a „győztes” jogán — és ime ez érintetlen. A német kalauz világoztatta fel:

Már több ízben akartak merényletet elkövetni a csehek a mauzoleum ellen, de valahányszor végre akarták ezt hajtani, a közfelhábrodás oly óriási és veszedelmes méreteket öltött, hogy minden hatalmuk dacára sem merték elkövetni gázságukat.

Ime egy példa, amely beszél. A másik meglepetés egy könyvkereskedésben ért: a polcon Petőfi, Kossuth, Deák mellszobrai díszeltek és egy hatalmas olajnyomat örökítette meg Petőfi elését a segesvári csatában.

A kereskedő látva meglepődésemet, sokatjelentő szemhunyorítással mutatott a szobrokra: Ime uram a „szlovén nemzeti hősök!”...

Hogy ezek a nagy férfiak, akik úgy életükben, mint minden cselekedetükben az igaz magyarság mintaképei voltak, hogyan vedlettek át hirtelen „szlovén nemzeti hőökké” — nem kérdeztem és nem is voltam rá kíváncsi. A kereskedő se szólt, csak mindent megmagyarázó hunyorgatásokkal vigyorgott felém, úgy, hogy a végén én se álltam meg nevetés nélkül... És eszembe jutott: ime egy nép, mely a másik népnek nemcsak az országát, de szellemi kincsét is elakarja rabolni, hogy tehetetlenségében ebből kovácsoljon önmagának dicsőséget: ime egy nép, mely szánalomra sem méltó: megvetendő!...

És az üzletből való távozásomkor hogy, hogy nem, de kezem a kereskedő kezébe tévedt és a vér lüktetőszava megsugta nekem, hogy mi testvérek vagyunk — a sorshan.

A kereskedő német volt: Schmidtnek hívták.

Ime egy példa, amely kiabál.

Érdekes megjegyezni, hogy mikor Késmárkra megérkeztem, a kalauz Kezmarok helyett nyíltan, hangosan Késmárkot kiáltott, igaz, hogy rögtön, egy kicsit talán meg is szépenve a „szabálytalanságon”, helyreigazította „tévedését”, mégis igen jól esett és kedvre hangolt... Kedvem nem sokáig tartott...

Áthaladva a várótermeken, elértem az egész késmárki panoráma: a nap már vörös-lila tengerben evic-kél nyugat felé, egy-egy haldokló sugárát meg-megvillogtatva az új evangélikus templom kupoláján... a híres tornyos késmárki városházában épp most üt hatot az óra... nyugat felől a hegyoldalról Thököly várának sötét sziluetje mered a városra komoran és barátságatlanul, mintha számon kérne valamit... és az épületek tömkelegéből még csak a régi fatemplom zsindeyes teteje barnálik elő megtépetten, agyonrongáltan, bizonyosságával a pusztító időnek...

Maghy Zoltán.

**A legfinomabb cse-
megé, a legizlete-
sebb felvágó, a
legjobb gyümölcsök,
a legfrisebben és a
legelőnyösebben be-
szerezhető Pálffy-
nál, Kossuth u ca 7.
szám. Telefon 16-94.**

A mestergerendára akarta felakasztani a feleségét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Sarkady Antal hajduszoboszlói lakos nemrégiben részegen ment haza és a lakásán összezördült feleségével. Veszedelem után Sarkady egy kötelet dobott a mestergerendára és erre feleségét fel akarta akasztani. Szándékos emberölés kísérlete miatt kedden vonta felelősségre a debreceni kir. törvényszék Serly Jenő tanácselnök büntetőtanácsa.

A tárgyaláson Sarkady tagadta a bűncselekmény elkövetését s mint-hogy felesége megtagadta a vallomástételt, a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette.

Debreceni cserkészek beszámolója észak-európai utjakról

A tizenhárom európai állam cserkészeinek rigai nemes küzdelméből győztesként kikerülő negyven főnyi debreceni cserkészesapat utjáról a nyár folyamán részletesen beszámoltunk. Most, október 20-án, szombaton délután 5 órakor a Tiszti Casinó mozihelyiségében a cserkészesapat vezetői fognak a több ezer kilométeres utjakon szerzett közvetlen benyomásaikról érdekes előadás keretében beszámolni. A beszámolón elbűnünk rajzolódik a tanulságokban, tapasztalatokban gazdag ut minden vidám mozzanata, minden kemény küzdelme. A táborról dr. Bessenyei Lajos tart előadást, míg az ut további részéről: a finn-, a svéd-, németországi élményekről dr. Barcsay Károly berettyóújfalui ügyvéd mond el kedves, érdekes epizódokat. Dr. Rácz Lajos kerületi elnök megnyitó szavain kívül énekszámok, cserkésztrefák és csatakiáltások bemutatása teszi színessé és változatossá a bemutatást.

Jegyek 2 és 1 P-ös árban Böhm Ferenc papirkereskedésében (Piac-u. 7.) kaphatók.

MEINL kávékülönlegességünk
Hacienda Juan Murillo
1/4 kg. 350 P

fizessen elő a Hajdúföldre

Hajduszoboszlón 1425 méter mélyen 107 fokos hőségben jár a furó

Faller Gusztáv főmérnök reménykedik a II. szoboszlói mélyfurás sikerében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajduszoboszlón alig pár száz lépésnyire a hőforrástól hatalmas furótoronyban lázas izgalommal folyik a munka. A csövezetet mozgatják, tágitják épen, amidőn felkeresem Faller Gusztáv főmérnököt a furótelepen. Szívélyes nyájassággal fogadja a Hajdúföld érdeklődését s a legnagyobb készséggel áll rendelkezésemre, hogy tájékoztasson bennünket a második legmélyebbre tervezett olajkutató mélyfurás jelenlegi állapotáról. Bemegyünk a telepen lévő kis irodahelyiségbe, ahol barátságosan sutorog a kályhában a földgáz s bizony fel is fér a hűvös októberi szeles időben, hogy a földgáz fűtötte szobában felmelegedjünk.

Már sötétedni kezd, amidőn a mélyfurás esélyeiről indul meg a beszélgetés. Jelen van Puky üzemvezető is. Kérdéseimre, amikkel szinte csaknem egyszerre elhalmozom Faller Gusztáv főmérnököt, úgy, mint a matematikában szokás, szépen sorrendet tartva, adja meg az érdekes, okszerű magyarázatokat.

A pénzügyminiszterium XV. osztályához tartozik a hajduszoboszlói IV. számú mélyfurás és Böhm Ferenc miniszteri tanácsos vezetése alatt áll a többi mélyfurásokkal együtt — kezdi a pontos tájékoztatót Faller főmérnök — amiből az következik, hogy teljesen az állam költségén, óriási összegek árán vagyunk képesek arra, hogy ilyen nagyszabású mélyfurásokat végezhessünk. A jelenlegi mélyfurás meglehetősen előrehaladott állapotban van s nem minden eredmény nélkül.

A furólyuk mélysége e pillanatban 1425 méter,

tehát 335 méterrel mélyebb, mint a III. számú furás, amely jelenleg a 74

C fokos gyógyvizet szolgáltatja. A IV. számú furásban (ez Szoboszlón a II. számú) is keresztül fúrtuk azt a réteget, amelyből a gyógyvíz jön s azt a csövezettel kizártuk, mert a furás célja nem az volt, hogy még egy helyen megnyissuk a vizet, hanem megvizsgálni, hogy az 1100 méter mélység alatt vannak-e a már feltártaknál erősebb gázok, esetleg ásványolaj. Mert a gáz a III. sz. furásban lefelé haladva mindig több és több volt. Tehát feltételezhető, hogy az 1100 m. mélység alatt még erősebb gáz is van. Ezenkívül már a III. furásban (a szoboszlói hőforrásban) is kapunk olajnyomokat, így a gyógyvíz napi mennyiségében 34 kg. olaj folyik el. Tehát alaposan feltételezhető, hogy a nagyobb mélységben esetleg rentábilisan kitermelhető mennyiségben olaj is van.

Az újabbban megfúrt 1100—1425 m. közötti mélység, illetve az itt feltárt rétegek ennek a feltevésnek a helyességét igazolták, amennyiben

az olajnyomok sokkal erősebb mértékben mutatkoznak.

— Van-e nagyobb jelentősége ennek a mostani magas hőmérsékletnek, — vetem közbe a kérdést.

Faller főmérnök kifejtette, hogy furás közben mérni szokás a hőmérsékletet is. 1180 m. mélyben 79 C fokot mértek. 1386 méteren 102 C-t. Ezt tudományos célon kívül azért is csinálják, mert a hőmérséklet ily hirtelen emelkedése jó jel az olajkutatósnál. A hőmérséklet ily rohamos és teljesen szokatlan, mondhatni egyedülálló növekedése egy újabb problémát vetett felszínre. Hiszen ily hirtelen hőfoknövekedés mellett s a furás mai fejlettsége fokán elérhető egy olyan mélység, ahonnan már nem forró víz, de

technikailag felhasználható gőzt is kaphatunk.

Ebben az esetben olyan hatalmas gőzturbinákat állíthatna üzembe Hajduszoboszló, hogy Debrecen is kérhetne a szoboszlói villanytelepről áramot. Hiszen 100 C-nál forr a víz s ha a hőemelkedés így fog tovább tartani, elérhető lesz az a hőfok, amely mellett a mélységi differenciákat eliminálja annyira, hogy 100 vagy még ezenfelüli forróvizet, illetve tengerszintfeletti magasság mellett gőzt kaphatunk. Erre már példa is van, amint ez ismeretes Pávai Vajna főgeológusunknak egyik cikkéből, amit a „Magyarország”-ban irt lardarelói (Olaszország) megfigyeléseiről olaszországi furólyukakból feltörő gőzokről és azoknak hasznosításairól tökéletes tájékoztatást lehet nyerni a Pávai cikkéből.

A furást addig folytatjuk, amíg lehet. Reméljük, hogy el fogjuk érni az 1600 méteres mélységet, de az is meg lehet, hogy alig pár méterre mehetünk még. Mindenesetre nagyon szeretnénk mentől mélyebbre hatolni, épen a fent említett okokból, vagyis a hőmérséklet változásainak a megfigyelése céljából s ezért most még figyelmesebben terjeszkedünk ki erre a dologra.

— dy —

Atrocitások

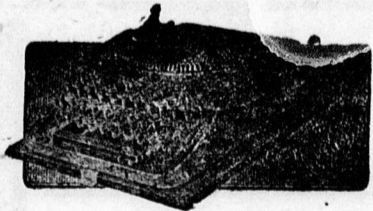
Egy „józan gondolkozású” izraelita fiatalember. A „Debreceni Független Ujság” legutóbbi számában egy ifjú, de dültől tajtékozó izraelita a vasárnapi ébredő-gyülés ellen ádázodik. Libavérbe mártott tollával „hazug” dolgoknak minősíti a gyűlésen elhangzott gondolatokat s egy rituális gesztussal Kossuth Lajos emigrációs leveleiből idéz a „kommikus” ébredők fejére... Bár a publicisztikai (!) értelemgyakorlat teljesen értelmetlen és kezdetleges zagyvaság, melynél nivótlanabb elmeszüleménnyel még a zsidó újságírás sem szégyenkezhetik, — egy rövid kis reflexiót mégis megérdemel. Ez azonban nem a cikknek, hanem a bevezető szerkesztői szeljegyzetnek szól.

A szerkesztőség ugyanis bejelenti, hogy a szóbanforgó főmédvény egy „debreceni józan gondolkozású joghallgató levele...”. Hát ez mindenképen téves és sikerületlen beállítás. Először is, aki így ír, annak aligha lehet érettségije. És ha netalán mégis volna, azt a józan gondolkozású egyetemi ifjúság egy pillanatig sem tűrné meg maga között.

Prima flór harisnya P 2.80
„ selyem ” P 3.50
Szabó Sándor
divatáru üzletébe
Batthyányi-utca 4.
Pulloverek, mellények, gypaju harisnyák nagy választékban!
Tanulót felveszek.

— Tűkőrgyártás, üvegesítés, kizáratok tűkőrgyártás, autók, autóbusz üvegesítése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 958.

Legújabb! Legjobb! Legolcsóbb!

Smith Premier

irodai és hordozható (Portable) írógép!

Kedvező részletfizetési feltételek!

Vezérképviselőt:

Írógépbehozatali r. Budapest

V. Dorottya-u. 9.

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója:

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85.

Ezúton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottjait a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

Ismét megnyílik a Jótékony Nőegylet árvaháza

A Péterfia-utcai „Veressné Szathmáry Teréz Árvaház” valamikor a legönzetlenebb, de egyuttal a legnemesebb jótékonyaság otthona volt. Első megnyitása óta sok árva gyermek talált ott meleg, családi otthont. Sokan vannak, akik ma is hálás emlékezéssel gondolnak arra az öreg épületre, ahol magukra-hagyatottságuk első éveiben szerető kezek igyekeztek az árvaság bánatfelhőit elűzni. Ez a nagyjelentőségű intézet a Jótékony Nőegylet fáradságot nem ismerő buzgólkodása folytán, nagy anyagi áldozatokkal az idén ismét megkezdte működését. Ma már 20 árvának ad utra otthont. Fűtött szobát, meleg ételt, jó ruhát. Az árvák már beköltöztek, de az ünnepélyes megnyitás csak 18-án, csütörtökön délután 5 órakor történik meg.

A Jótékony Nőegylet elnöksége ezúton is felhívja tagjait és az érdeklődőket, hogy a megnyitó ünnepélyen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A protestánsvédő világszövetség tagjai Debrecenben

A Protestánsokat Védő Világszövetség budapesti kongresszusának tagjai október 17-én, szerdán a déli vonattal érkeznek Debrecenbe. A Bikában rendezendő közeledő után megtekintik a Kollégiumot, egyetemmel s a város többi nevezetességeit. Délután 6 órakor a Nagytemplomban a Templomegyesület vallásos estélyt rendez, melyen a kongresszus három tagja felszólal. Este a Kollégium dísztermében a Templomegyesület szeretetvendégséget rendez. A rendezőség kéri a protestáns társadalom tagjait, hogy adományait (hideg sült, teasütemény, tészta, rum, cukor stb.) szíveskedjék szerdán délután 2 és 4 óra között eljuttatni. A szeretetvendégségen való részvétel díjtalan.

Saját magára gyújtotta a szalmakazalt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban Murvai Sándor hajduböszörményi lakos tanyáján tengerit tört Oláh Miklós földmives. Éjjelre nem ment haza aludni, hanem a tanya közelében lévő szalmakazalt választotta éjjeli szállásul. Hajnaltájban azonban arra ébredt fel, hogy nagyon fázik. Felkelt a szalmába vájt oduból és a kazaltól nem messze tüzet gyújtott. Midőn megmelegedett, ismét visszabújt rögtönzött szállására, de a tüzet nem oltotta el. Virradóra az otthagytott zsarátnok felgyújtotta a szalmakazalt s Oláh Miklós arra ébredt fel, hogy ég a kabát rajta. A szalmakazal leégett s Oláh ellen gondatlanság miatt megindult az eljárás.

HAZTARTÁSI CIKKEK
kefe áruk az őszi takarításra a legnagyobb választékban,
Johnson villamos parkett fénysütő gép
egyedüli elárúsítása és kikölcsönzése
Kántor Ernő és Társánál
Városház épület. Telefon 16-57

Épület és butorvasalások, fournérok
BÉSZLER LAJOSNÁL
• Széchenyi-utca 2. szám. •

Debrecenben akarják felépíteni az olcsvai százötven éves fatornyó templomot

(A Hajdúföld tudósítójától.) A szatmármegyei Olcsvának református egyházközsége elhatározta, hogy százötvenéves fatornyos templomát egy bádógtetős templommal cseréli ki. A tervről tudomást szerzett a Muzeyumi Emlékek Országos Bizottsága és leküldte egyik szakértőjét, aki az olcsvaiakat rá akarta beszélni, hogy ne bontsák le az óriási műbecsel bíró fatornyót. Minthogy az olcsvai reformátusok mindenképpen ragaszkodnak az új templom felépítéséhez, a Muzeyumi Emlékek Országos Bizott-

sága most átiratot íftezett Debrecen tanácsához, melyben azt az ajánlatot teszi, hogy a fatornyót Debrecenben állítsák fel. A tanácsnak rendkívül tetszett az ötlet. De a 9000 pengőt kitevő szállítási és felállítási költségeket soknak találta. Végre is úgy határozott, hogy az ajánlatba elvileg belemegy és hajlandó elvállalni a felépítést.

Mint a Hajdúföld értesül, az olcsvai fatornyót a nagyerdőn, esetleg az új köztemetőben szándékoznak felállítani.

Hatvanegyezer pengős pénzbüntetés a kismarjai szőnyegcsempészs ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. ítélőtáblán Perjessy Mihály tanácselnök felelősségi tanácsa kedden tárgyalta Izsák Zsigmond, Weisz Samu, Hegedüs Ármint kereskedők és Kovács Márton kismarjai Máty. állomáseljáró nagy-szabású szőnyegcsempészséi bűn-ügyét. A múlt év folyamán a debre-

cei kir. törvényszék, mint jövendőki bíróság Izsák Zsigmondot és Weisz Samut 40.167 pengő, Kovács Mártont 20.583, Hegedüs Ármint pedig 682 pengő és 10 fillér pénzbüntetésre ítélte. A táblai tanács a vád és védelem meghallgatása után helybenhagyta az alapítéletet s az most jogerőre emelkedett.

Befejeződött a könyvszakértői vizsgálat az Angol Magyar Bank debreceni fiókjánál

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Angol-Magyar Bank árá-és gabonaosztályán történt nagyszabású sikkasztás ügyében a könyvszakértők hétfőn befejezték a bank könyveinek átvizsgálását. Popovits Gyula könyvszakértő kedden beadta véleményét a debreceni kir. ügyész-séghez. A könyvszakértő véleménye szerint Gerő László, Czutrin Andor, Friedlander Mór és Kulai Pál hamisan könyveltek és a könyvekbe hamis adatokat vezettek be. Mivel az Angol-Magyar Bank kiegyezés folytán a feljelentést visszavonta, így a könyvszakértői véleményről függött, hogy az eljárást a kir. ügyészség hi-

vatalból folytatja-e tovább.

Mint értesülünk, a könyvszakértői véleményt megküldik Preinesberger Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbíróhoz, aki szabadságáról való visszatérése után fog dönteni arról, hogy megszüntetik, vagy tovább folytatják a megindult eljárást az Angol-Magyar Bank volt tisztviselői ellen.

Szörme áruk kész és feldolgozatlan állapotban legolcsóbban beszerezhetők. — Alakítást, javítást a legújabb divatlap szerint **Kováry** József kir. herceg-utca. Közvetlen a Bika-fürdő mellett.

Hálók! Ebédlők! Uriszobák!

hajlított székek s egyéb butorok legolcsóbban
Debreceni Faipar Rt. városi üzlete Király-utca 4.

Kedvező fizetési feltételek.

Telefon 3-41.

Megb. zható minőség.

Előnyös vételünk folytán Olcsó és jó boraink

eladását a mai napon üzleteinkben megkezdjük.

Rizling P 0.94

Ó Burgondi P 1.04

Bagaméri P 1.50

Pecsenye P 1.80

„HANGYA”

Szövetkezet.

HIREK

1928 október 17 (Szerda)

Prot.: Hedvig. Kath.: Hedvig.

Debrecen sz. kir. város köznevelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-12 óráig

Gyógyszertárak közül a következők tartanak éjjeli szolgálatot: Kossuth Piac-u. 30., Nap Piac-u. 3., Isteni gondviselés Petőfi- és Teleki-utca sarok, II. Rákóczy Ferenc Kül-sóvásártér 1., Csillag Arpád-tér 1., Mátyás Király Nyilas telep, Márton K.-u. 1.

Meteorologia: Derült idő, éjjeli fagygal, később lassu hőemelkedés várható.

— Gróf Klebelsberg Kunó szombaton Debrecenben lesz. Mint a Hajdúföld értesül az egyetemi építő bizottság szombaton délután 4 órakor fog ülést tartani a városháza dísztermében. Az értekezleten részt vesz és azon elnökölni fog gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, aki szombaton reggel érkezik Debrecenbe.

— A Piarista Diákszövetség barátságos összejövetele. A Piarista Diákszövetség elnöksége ezúton értesíti a szövetség tagjait arról, hogy október 17-én, szerdán este 9 órakor az Angol Királynő zöld termében barátságos összejövetelt tart, amelyre a szövetség tagjait ezúton szeretettel meghívja a szövetség elnöksége.

— A muzeumi bizottság ülése. Debrecen város muzeuma és köznevelődési könyvtárának felügyelőbizottsága október 18-án, csütörtök délután 4 órakor a Déri-muzeum irodájában ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. Igazgatói jelentések. 2. Ujjonnan elnevezett utcák névmagyarozó szövegeinek megállapítása. 3. A Corvin Mátyás egyesület, a debr. nyomdász Segélyző Egyesület, Szathmáry András és társai kérvényei utcaelnevezések ügyében. 4. A Déri-muzeum kiállítási termeinek megnyitásokor képzőművészek részére átengedése. 5. A debr. Kereskedő Társulat régi okleveleit letétképpen a muzeumnak felajánlja. 6. Folyó ügyek.

— Felmentették rágalmazás vádjától. Varró István miskolci földmivest a közelmúltban 6 hónapi börtönre ítélte a miskolci törvényszék, mert megrágalmazta dr. Feledy Aladár gyökörli ügyvédet, hogy az a rábizott hivatalos pénzt eltulajdonította tőle. Felelősség folytán most tárgyalta a debreceni kir. ítélőtábla Oláh Miklós tanácsa ezt az ügyet, amikor is a vádlott védője védelemnek felmentését kérte azért, mert védelem az inkriminált iratban nem feljelentést tett, csupán panasszal akart élni. Az ítélőtábla helyt adott a védő érvelésének és megsemmisítette a miskolci törvényszék ítéletét s Varró Istvánt felmentette.

Zsirosszóda

szappanfőzéshez legmagasabb fokú garantált minőségű, nagyon olcsón kapható:

Stern fastéküzletében
Piac-u. 10. (Bikával szemben.)
Saját érdekében győződjön meg!

Olvassa a Hajdúföldet

— **Rádió-műsor.** Október 17. Szerda. Budapest. Délelőtt 11,45: Hírek, közgazdaság. Közben 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Utána: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. Horváth Gyula, a zenekar vezetője énekel. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 3: Hírek, közgazdaság és élelmiszerárak. 4,45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelzés. 5: Huttay Lipót dr. jogakadémiai tanár előadása: A nyelvrontás. 5,35: Schrammelzene. 6,40: Gyorsirási tanfolyam. Szlabey Géza tanár. 7,20: Gramofonhangverseny. 7,50: Olasz nyelvoktatás. Gallerani Bonaventura. 8,30: Hangverseny. Közreműködnek: Kentner Lajos zongoraművész, Gerő Margit, a Városi Színház operatársnője és Laurisán Lajos, a m. kir. Operaház művésze. Zongorán kísér Polgár Tibor. 10,15: Pontos időjelzés, hírek, ügétversenyeredmények és időjárásjelzés. 10,40: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517,2 és 577) délelőtt 11 és délután 4: Hangverseny, 6,55: A munkáskamara hangversenye, 7,30: Dal- és ária-est. Berlin (483,9) délután 5: Táncczene, 8: Eysler: Künsterblut. Operettelőadás. Utána tánczene. Boroszló (322,6) délután 4,30: Goumód és Chopin emlékhangverseny, 8,30: Schubert est. Majna-Frankfurt (428,6) délután 1,15: Gramofonzene, 4,35: Hangverseny, 8,30: Nestroy-est. Prága (548,9) délután 7,30: Hangverseny, 9,30: Vigjáték-előadás. Róma (447,8) délután 1: Rádió-trió, 5,30: Szórakoztató zene, 8,45: Szimfonikus hangverseny. London (361,4) délután 1: Balladák, 1,30: Táncczene, 4,45: Könnyű klasszikus zene, 5,45: Orgona, 8,45: Tarka-est, 10,35: Hangverseny, 11,30: Egyfelvonásos.

— **Elütött a bicikli egy embert.** A Csapó-utca 1. sz. ház előtt egy 14 éves gyerek biciklijével nekiment Veres Vincének. A gyerek leesett a bicikliről, de sem neki, sem Veresnek nem történt baja. A rendőrség lefolytatja a nyomozást annak megállapítására, hogy ki részéről áll fenn vigyázatlanság.

— **Perpatvar a zsigogón.** Egyik debreceni kereskedő megbízta a napokban fiatal segédjét, hogy a zsigovásárba vegyen neki egy macskát. Az után a kereskedősegéd összetalálkozott egy nőismerősével s most már kettésben ballagtak macskát venni. Nemsokára találtak is egy megfelelő macskát s ekkor visszaindultak. Az uton szembe jött velük egy másik nő és ekkor miből-miből nem parázs veszekedés támadt, melynek során a fiatal segéd és a nő egymást csufosan lehordták mindennek. Az utcai botrány a rendőrkihágási bíró elé került, aki az ügy súlyos voltát tekintve áttette az iratot a járásbíróhoz.

— **Baleset a Kiss Testvérek bogyarában.** A Kiss Testvérek debreceni bogyarában Orbolov György timárségéd munkaközben véletlenül a kezébe vágott az éles timárkésssel. A munkásbiztosító intézetben részesítették első kezelésben.

— **Elítélték botrányos részegség miatt.** A Vigszínház mozgó előcsarnokában hétfőn este letartóztatta a rendőr Kádár Lajos vidéki iparost, mert az részegen a jegyváltó közönséget molcsztáta. A rendőrbíró 15 pengő pénzbüntetésre ítélte botrányos részegség miatt Kádár Lajost.

— **Autó elgázolás Körösszegapátiban.** Kánitz László berekböszörményi földbirtokos autójával elgázolta Drimba Lőrinc körösszegapátii gazdálkodó négy éves fiát. A kir. ügyészség elrendelte a gázolási esetben a helyszíni szemle megtartását. A helyszíni szemlért hétfőn délelőtt tartották meg Berekböszörményben s az ott felvett jegyzőkönyvet a vizsgálóbírósgát áttette indítványtél végett a kir. ügyészségre.

— **Hírek a rendőrségről.** Pető Pál kismarjai gazdálkodót botrányos részegségért 20 pengő pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró. — Szabó Albert 55 éves nyirbogáti napszámot botrányos részegség és istenkáromlásért 4 napi elzárásra ítélték. — Baróc Ilona és Nagy Julianna csavargó eselédányokat elítélte a rendőrbíró csavargásért 25, illetve 10 napi elzárásra.

— **Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárúsnál.**

— **A has teltsége, szivtáji fájdalma és az emésztési nehézségek a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő vagy szív felé irányuló vértó ulások ellensúlyozhatók.** Gyomor és bél-specialisták igazolják, hogy a **Ferenc József vízzel**, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **ELRONTOTT GYOMOR, ÉTVÁGYTALANSÁG, felbűfögés, kellemetlen szájíz, emésztési nehézségek eseteiben fontos, hogy naponta reggeli és előlt 1/2 órával a HUNYADI JÁNOS természetes keserűvízből 1/2 pohárral igyék a bél működés szabályozására, a székrekedés megszüntetésére.** Klinikai szakorvosok bizonyítványai igazolják, hogy a Hunyadi János keserűvíz előírászerűen alkalmazva felülmulhatatlan gyógyhatású az epe, máj és vese-betegségeknel s hogy azt nemre és korra való tekintet nélkül mindenki jó eredménnyel használhatja.

— **Az őszi tárlat egész nap nyitva a városházán.**

Törlesztés és bekebelezett **kölcsönöket** legolcsóbban folyósít a **Debreceni Bankház Miklós-u. 7.**

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Szerda délután 3-kor: Hamlet. Ifjusági előadás. Thuróczy Gyula a címszerepben.

Szerda este fél 8-kor C) bérlet: **Régi nyár.**

Csütörtök délután 3-kor: **Hotel Imperial.** Olesó zónaelőadás.

Csütörtök este fél 8-kor D) bérlet: **Régi nyár.**

Péntek bérletszünet: **Régi nyár.**

Szombat este bérletszünet: **A Bizáky-ház.**

Vasárnap délután fél 4-kor: **Cárcsés.** Timár IIa, Unger.

Vasárnap este fél 8-kor bérletszünet: **Régi nyár.**

A színházi iroda hírei:

Ma, szerdán délután 3-kor ifjusági előadásul:

Hamlet

Shakespeare 5 felvonásos tragédiája. Hamlet Thuróczy, Ophelia Szentgyörgyi Mária, Polonius László Gy., Laertes Lázár Tihámér.

Hamlet mai délutáni előadására 10—fél 1-ig és 2—3 óráig kaphatók jegyek 30 fillértől 1 P 60 í-ig felnőttek részére.

Még nem látta a

Régi nyár

c. sláger? Mindennap zsúfolt ház. Szombaton este dr. Maday Gyula szenzációs színművét, a **Bizáky-ház** c. újdonságot mutatja be a színház! Társadalmi esemény.

Holnap csütörtökön délután 3-kor:

Hotel Imperial

Halasi Mariska, Thuróczy, Unger, Tamás, László Gyula, Szigethy Bandi, Szigeti Jenő főszereplésével. Jegyek a nagy keresletre való tekintettel korlátolt számban lehetőleg még ma váltandók.

A mozgósínházak közleményei: Szerda—Csütörtök:

APOLLO

Két attrakció egy előadásou!

A holtak szigete

Egy író szenvedélyes szerelmének regénye 8 felvonásban. Főszerepben Lewis Stone, Doris Kenyon és Gilbert Roland.

Megelőzi: **Confetti**, Commedia del arte 8 felvonásban. Főszereplők: Jack Buchanan és Sidney Fairbrother.

Péntektől Apollo: Adolphe Menjou főszereplésével: **A szálboda órangyala**, színmű 7 felvonásban. Megelőzi: **Szép aszony sofförje**, filmjáték 7 felvonásban. Főszerepekben: Pauline Stark és Lionel Barrymore.

VIGSZÍNHÁZ

Szerdától—vasárnapig:

Világattrakció!

Ivan Mosjoukine főszereplésével Ludwig von Wohl „Costa Nuevai Elnök” című világsiker aratott regényének filmváltozata: **Karrier (President)** Hogy lesz egy szegény fiúból köztársasági elnök, 11 felvonásban

Kísérők: **Ki az erősebb, Aff és Paff házassága** bohózatok.

URÁNIA

Szombattól:

Harry Piel bravurfilmje:

Férfi férfi ellen

Egy pénzhamisító banda leleplezése 10 felvonásban.

Előadások kezdete: Hétköznap 5 és 8 órakor, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

METEORBAN

Szerdán:

Uram, irgalmazz!

Nagy dráma 8 felvonásban H. B. Warner és Vera Reynoldssal.

És a fényes kíséző műsor.

Előadások 7 és 9 órakor.

MŰVÉS Z E T

A II-ik népszerű zenei előadás

Mint tavaly, ez évben is egyik népszerű előadását a Zenekedvelők Köre a magyar zenének szenteli. A tervbevett magyar **matiné** művészei terv szerint Sonkoly István, a nagyszerű fiatal magyar hegedűművész és Svéd Sándor, a m. kir. Operaház most fel-tűnt fiatal tehetsége lesznek. A műsoron a régi magyar zene legszebb gyöngyei szerepelnek. Bevezető előadás tartására dr. **Tankó Béla** egyetemi tanárt kéri fel. A **matiné** november hó második felében lesz. A Zenekedvelők Köre ezúton is felhívja tagjai figyelmét a november negyedikén Doni kórák kórus hangversenyére, ahol ismét sikerült a tagoknak mérsékelt áru jegyet kieszközölni. A Doni kórus a világ egyik legfigyelemre méltóbb, legművészeibb együttese, igazi művészi esemény a szezon hangversenyei pompás sorozatában.

Pénzt
folyósítatunk földbirtokokra, (váltó nélkül) teljes 100%-os kifizetéssel, 35 évi időtartamra 3 kataszteri holdtól kezdve, holdanként 600 pengőig, évi 7 1/2 %-os kamat alapon, az iratok vételétől számított 8 napon belül; (II. helyre is.) — **Házakra** pénztintézetünk 9% évi kamattal folyósít 1—10 évig terjedő kölcsönöket, az ingatlanérték 50%-ig. **Váltókat** leszámítolunk, váltóhiteleket nyújtunk.

Kernács és Társai
bankbizományosok
Budapest VI, Teréz-körút 43/B.
(Válaszbélyeg beküldését kérjük.)

Tüzelőanyag
kedvező fizetési feltételek mellett legutányosabban beszerezhető a **Tüzelő és Épületfa-kereskedelmi Rt.-nál.**
Debrecen, Sas-utca 4.
(Kossuth-utca sarok. Kölcsönös Segélyező palota.)

Nincsen párja á r b a n, m i n ő s e g b e n **Gerő**
és tartósságban a **Gerő**
férfi-, flu- és gyermekruháinak.
Debrecen, Plac-u. 39. Keresse fel, meggyőződik erről.

Művészi és zenetörténeti élmény lesz a Fedák hangverseny

Pénteken este tartják meg az Arany Bika dísztermében a Fedák-Szilágyi-hangversenyt, amely művészi és zenetörténeti élménye lesz az évadnak. Ismeretes, hogy Fedák Sári minden művészi vállalkozásában a legszeibbebb kezű művésznők egyike, aki semmiféle sikert nem tesz kockára. Eddig elért sikereit előreláthatólag csak fokozni fogja a magyar dal kultuszának érdekében tervezett nagy hangversenykörútja. Odaadó szeretettel, nagy lelkesedéssel és minden ambíciójával a leg gondosabban készült Fedák e nagy vállalkozásához. Hangversenykörútján előreláthatólag a fővárosi forró esték után legjelentősebb állomása lesz Debrecenben. Külön érdekessége lesz a hangversenynek az a négy remekbe készült kosztüm, amelyet gróf Bánffy Miklós tervezett a művésznőnek s amelyekben előbb mint regós, majd mint ragyogó megjelenésű magyar várkisasszony, azután a Rákóczi-korszak megtépett huszára és végül legpompásabb Mária Terézia-korabeli parókás magyar dáma jelenik meg a közönség előtt, hogy így külsőségeiben is jobban közel férközhessen a magyar szívekhez. A művészi kézzel szerencsésen összeválogatott magyar daltermés gyöngyeit Szilágyi Imre dr., a magyar zenének ez a kiváló művész-fanatikusája saját zenekara élén fogja előadni és művészi játékával Fedákot kísélni. A szokatlanul nagy érdeklődéssel várt hangverseny péntekre szóló jegyeit a Csáthy- és Méliusz-könyvkereskedések árúsítják.

— **Egyetemi hallgatók figyelmébe!** Orvosi, jogi és gazdasági szakkönyvekben nagy raktárt tart és minden hallgató megrendelését pontosan intézi a Csáthy-féle egyetemi könyvkereskedés, Piac-utca 8. Telefon 2-96.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.63¹/₂

Budapest 90.63 és fél, Berlin 123.68, New-york 519.60, London 2520.37 és fél, Páris 20.29, Milano 27.21 és fél, Prága 15.40, Belgrád 9.13 és hétnyolcad, Bukarest 3.14, Bécs 73.03, Amsterdam 208.35.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angol font 27.73—27.88, száz belga 79.55—79.85, száz cseh korona 16.93 és fél—17.01 és fél, száz dán korona 152.50—153.10, száz dinár 9.99—10.05, száz dollár 570.80—572.80, száz francia frank 22.40—22.60, száz hollandi forint 229.25—230.25, száz lengyel zloty 64.07 és fél—64.37 és fél, száz lei 3.43—3.48, száz lira 30.01—30.25, száz német márka 136.25—136.75, száz norvég korona 152.45—153.05, száz osztrák schilling 80.37 és fél—80.72 és fél, száz spanyol peseta 92.40—93, száz svájci frank 110.10—110.50, száz svéd korona 152.95—153.55 pengő. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a husz-koronás aranyat 23.35—23.45, az ezüst egykoronást 0.42—0.45, a forintost 1.16—1.20, az ötkoronást 2.30—2.40 pengővel jegyezték.

Gabonatózsde.

A készárúpiacon a forgalom szűk keretek között mozgott. Különösen a rozspiac elhanyagolt. A tozsdeidő elején a tiszavidéki búzát 26.15—26.95, a felsőtiszait 26.10—26.85, az egyéb származásút 26—26.75 pengővel jegyezték. A rozs névleges ára 24.60—24.70 P volt.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztáraikat.

A magpiacon a lucernamag iránt tapasztalható élénk érdeklődés. A lucernamagot 165—180 pengővel jegyzik.

Állatvásár.

A sertésvásárra felhajtottak 2721 darab sertést. Eladtak 2475 darabot. Árak élősúly

kg.-ként: zsirsértés Öreg Ia 160—164, Ha 120—130, fiatal nehéz 184—188, közép 168—172, könnyű 110—120, szedett közép 146—152, angol urasági 140—149, szedett 120—135, süldő 80, malac 116 fillér. — A marhavásárra 376 vágómarhát hajtottak fel, a forgalom lanyha volt. Árak: bika tarka Ia 90—108, Ha 84—94, IIIa 68—82, ökör magyar Ia 104, Ha 82—90, Ha 52—69, tarka Ia 100—124, kiv. 134, Ha 82—96, IIIa 60—80, tehén magyar Ha 69—74, IIIa 48—62, tarka Ia 94—110, kiv. 112, Ha 72—92, IIIa 46—70, bivaly 68—72, növendékmarha 52—104, kicsontoznivaló 28—46 fillér.

DEBRECENI FA- ÉS SZÉNKERES- KEDŐK EGYESÜLETÉNEK IRÁNYÁRAI:

Aprított fa I. oszt.	P 4.20
" II. "	3.60
Hasábfá I. "	3.60
" II. "	3.—
" vagon II. "	3.20
" III. "	2.80
Porosz kőszén	8.—
Hazai szén I. oszt.	5.—
" II. "	3.60

mázsánsként, házhoz szállítva, készpénzfizetés esetére.

VERSENY-ÁRAK!

Tenis flanel prima 78 széles	1.—
Divatós nagy mintás flanel elsórangu gyártmány	1.85
Szövött cérna velenz prima	2.20
Francia flanel sima színek	1.40
Koral bársony sima színek	3.65
Koral bársony ellrot mintás	4.30
Casán tiszta gyapju sima	4.50
Casán kockás	4.95
Eolln 100 széles	4.40
Taftolln minden színben	4.40
Crepdeschin I. minden színben	6.98
Crep szaten	12.50
Angol kabát kelme 150 széles	5.20
Teveször kabát kelme 150 széles	6.50
Brokát selyem kabát bélék	5.40
Angin igen jó minőség	1.25
Vászon ágyneműre	.90
Sifon fehérneműre	.88
Törülköző	1.18
Kanavász	1.25
Angol zephir	1.25
150 széles alsó lepedő vászon	2.40
180 széles paplan lepedőre	3.68
Futó spárta szőnyeg	2.40
Női ingek	1.28

Keztyűk harisnyák és kötött áruk igen olcsón.

„Beke” áruház Szent Anna-u. 2.

Hirdessen a Hajdúföldben

Eredeti angol férfi, női kabát és ruhaszövetek óriási választékban

Petrik Károly

rőfős és rövidáru üzletében, Szent Anna-utca 5.

Gyapjuharisnyák, fianelék, csepele casánok, ruhabársonyok rendkívül olcsó árban.

Szolid szabott árak!

Téli kabátot

Téli öltönyt

Téli felöltőt

Téli fiu kabátot

már most vásároljon, mert nagyon olcsón kapja Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruha áruházában a

Magyar Ruhaiiparnál

Közvetlen a Bika-szálló épületében.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika-szálló mellett sarkon)

Folytonőgő kályhák.

Egyszerű és zománcozott takaréktűzhelyek.

Kályha-előtét, tálcsák, fásládák. Egészségügyi, háztartási cikkek és mindenféle vasárúkolcsón kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFÖLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

„Diákkeányok“, „Pénz biztosítva“, „Szerény“ jelígekre le-
vél van a kiadóban.

Két fiatal

leány megismerkedne szórakozás céljából, szolid, fiatal emberrel. Levelet a kiadóba — „Közeleg a tél“ jelíge

Urileány

intelligens levelező partnert keres. — Levelet „Pötyi“ jelíge a kiadóba kérek. 290

HÁZASSÁG

Házasság

céljából megismerkednék oly idősebb vallásos nővel, aki öreg napjaimra segítő társam lenne és üzletemet is vezetni tudná. Esetleg keresek oly nyugdíjas házaspárt, kiknek ellátásom fejében lakásom és üzlethelyiséget átadnám. Értekezni Kigyó utca 49. 3. ajtó vagy Seres Ferenc kocsijárató Ujfehértó. 233

Házasság

céljából megismerkedne 29 éves férfi oly 18—28 év közötti nővel, kinek lakása és némi hozománya van, csak fényképpel és teljes címmel ellátott levelekre válaszolok. Levelet a Hajdúföld kiadóba „komoly“ jelíge 1113

LAKÁS KERESLET

Két

szolid diáklánynak keresek sürgősen lakást ellátással. Ajánlatokat „Diáklányok“ címen főpostára kérek. 349

KIADÓ LAKÁS

Egy

utcai szoba, előszoba kiadó butorozva vagy butor nélkül. Szoboszló ut 10. 343

Kiadó

egy szoba, konyha és spájz egy udvari szoba Vargakert. — K. Tóth-utca 12. 344

Kiadó

butorozott szoba, — fürdőszoba, esetleg konyhaszonnal. Piac 10., II. 2. 1140

Szép

nagy utcai szoba teljes ellátással kiadó, központ közelében, villanyos megállónál. Cím a kiadóban. 337

Kiadó

főtéren különbejárattal 1—2 szoba butorozva vagy üresen. Cím a kiadóban. 323

Két

szoba, kapualatti bejárattal irodának vagy üzlethelyiségnek az Alföldi Takarékpénzpalotájában kiadó. 3270

Egy

butorozott szoba fiatal párnak azonnal kiadó. Ugyanott egy 4 lóra istálló kiadó. Boldogfalva utca 17. szám. 243

Egy

vagy két butorozott szoba kiadó. Király u. 5. Dr. Széll. Telefon 951. 361

Szoba,

konyha, gyümölcsös kerttel együtt Boldogkertben kiadó. — Értekezni Hunyadi-utca 12. szám. 360

Kiadó

különbejárattal butorozott szoba egy-két személynek. Nyomtató 16. 357

Kiadó

Mester utca végén két szobás kis lakás, nagy nyitott verandával, különálló ház. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 354

Utcai

pincelakás takarításért azonnal kiadó. Ugyanott egy helyiség műhelynek, raktárnak, esetleg istállónak — Arany János utca 33. szám. 240

Kiadó

2 szoba, előszoba, — konyha, kamra. Dévai utca 8. szám. 271

Két szoba,

konyha, mellékhelyiséggel, disznótartás megengedve kiadó. — Böszörményi ut 81. 1150

Kiadó

november 1-re 2 szoba, fürdőszoba, üvegezett verenda, konyha kamara, gyümölcsös. 1105

Kiadó

szépen butorozott utcai szoba. Bathányi utca 5. 1147

Kétszobás

konyhás lakás mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 331

Kiadó

1 szoba, konyhás modern lakás, sertés, baromfi tartás nagy kerttel. Bezerédi u. 38. Kőntöskert. 933

Butorozott

utcai szoba azonnal kiadó Miklós utca 26 1128

Kiadó

üzletek, kisebb cipész, szabó, nagyobb fűszer és asztalosnak. Hadházi ut 2. 225

Biztos

megélhetést nyújtó üzlethelyiség borbélynak vagy más célra azonnal kiadó, Csillag 87. 224

Kiadó

kényelmes családi ház két szoba, egész udvar. Apafi 109. 3—5 óráig. 229

Egy

szoba, konyha, spájz, külön udvar kis családnak kiadó. Gyár u. három. 330

ÜZLETEK

Kiadó

szatócs üzlet, szoba, konyhás lakással Hatvan utca 55 239

Üzlethelyiség

azonnal kiadó. Hatvan utca 33. Érdeklődni ott, háztulajdonosnál. 3237

KERESLET

Pénzes

társat keresek jól bevezetett üzlethez megélhetés biztosítva. — Cím a kiadóban. 320

ELHELYEZKEDÉS

Kiutó

15—20 évesig felvétetik. Árpádtér 10., — lisztraktár. 3302

Cipészsegéd

vegyes munkára felvétetik. Hatvan utca 53., Aszódiné. 351

Ügyvéd

keres peritekt gépirónt; jó gyorsíró előnyben. Fűvészkeret utca 4. 1151

Vidéki

gyermektelen uriházhoz keresnek feltétlen erkölcsös, intelligens nőt, aki a központi fűtéses, vilamos parkettisztító porszívó gépekkel felszerelt lakást nagyon tisztán tartaná. Némethül beszélők, szépen kézimunkázók előnyben, külön szobát kap. Jelentkezés Debrecenben, Bethlen utca 1., orvosi rendelőben. 1142

Bejárónó

tiszta, rendes, jó bizonyítvánnyal, kis családnak felvétetik. Darabos-utca 16. 336

Kiutófiukat

és leányokat felvesz a Debreceni Független Ujság kiadóhivatala, Piac-utca 49., II-ik udvar.

Mindenes

bejárónó felvétetik kis családnak. Teleki-utca 29., hátul az udvarban. 350

Tanuló

leányokat felvesz Csentes és Emy női divatszalon, Piacutca 7. 327

Lakatos

tanuló fizetéssel felvétetik, Csillag-utca 108. 338

Állást

keres mérlegképes bank és áruüzleti gyakorlatú „Tisztviselő“ jelige alatt Debreceni Ujsághoz. 263

Négy

középiskolát végzett jobb családból való leány kiszolgáláshoz felvétetik. Farkas virág-üzlet. 1108

Okl. tanító

főiskolai hallgató, ki a német nyelvben is peritekt, elemistát, polgári iskolást v. középiskolai tanulót jutányosan előkészít magánvizsgára, vállal bármi nemű házi tanítást, esetleg kosztért vagy lakásért. Cimeket a Hajdúföldhöz kérem. 1077

Két

perzsaszőnyeg csomazó leány vidékre ajánkozik. Értesítést Perzsaszőnyeg jelíge a kiadóba.

Egy

könyvelést, levelezést vállal még Balázs Andor Darabos 27. 3152

Lakatos

tanulók fizetéssel felvétetik Szálkay László és Társainál Kazinczy 2. 1097

AJÁNLAT

Teherautó

egy és féltónnás csukott karosszériával ellátva, bérbeadó. — Érdeklődés 12—39. számú telefonon. 358

Paplant

készíték és javítok. — Házhoz is megyek, levélhívásra megjelenek. Paplanvarroda, Hajó utca 20. 356

Herkules

Tűz fetelep és szénraktár Károly Ferenc József ut 4. Telefon 890. 347

Cimbalmozni

tanít urilány, kotta nélkül, cigányosan, legrovidebb idő alatt. Ugyanott eladó esetleg bérbeadó egy jó hangú kis cimbalom. Viloa-utca 21. 340

Poloskairtást

ciángázzal és szabaddalmazott szerrel felelősséggel vállalkoz. Poloskaszer kapható. 8—41. telefonszám tessenék felhívni. Kossuth-utca 47. Nánássy. 3287

Tanár

vizsgára előkészít, nevelői állást vállal vidéken. Simon Dezső, László-u. 14. 3300

Lámpaernyőt,

diványpárnát, babakát 2.— pengőért montirozó iparművész nő. Degenfeld-tér 10., em. 3286

Izr.

uricsalád 3—4 fiatalembernek ebédkosztot ad. Hatvan utca 11. 6283

Zongorázní

jutányosan tanítok kezdőket és haladókat Házhoz is megyek. — Zeneakadémista. Sz. Anna 36. 275

Női kalapok

beszerzése legolcsóbban, gyors alakítás. Csobán, Cserepes-u. utca 16. 213

Zálogház

Hunyadi-u. 14. előnyös kölcsönöket folyósít mindenféle tárgyakra és árukra. 4917

Legolcsóbb

tüzelőanyag, szagtalan kő és salakmentes Berentei szén, mely a borsodi szének között legjobb házi tüzelésre. Kapható kizárólag Gabányi Sándor utóda cégnél, házhoz szállítva is. Csapó u. 28. Telefon 4—49.

Nullás

grizes liszt 40 fillér, buza kenyérliszt 30 fillér. Korpa darák, fűszerárú legolcsóbban Horváth lisztraktárban, Degenfeld-tér 1. 927

Zongora

órákat ad régi praxisal bíró tanárnó. Kivánatra zenedében vizsgáztat. Magyar nótákat is tanít nagy eredménnyel, jutányosan. Cím a kiadóban

Angol és francia

nyelvoktatás. Született angol (angliai) és francia diplomás tanerők kizárólag társalgás után tanítanak (háznál is). Dr. Fejes nyelviskola, József kir. herceg u. 12. 3209

Érettségizett

urinó bármilyen írásbeli dolgot leíró gépelését és szokszorisítását vállalja. Megkeresést a kiadó közvetíti.

Gazdaság

percentes vezetését vállalom. Hé ezer pengőt befektetek. Ajánlatokat Gkzda jelíge kiadókérek 294

Gépszurrt

endlizést, gombáthuzást pontosan készítek. Fenyő Sándorné, Piac 26-b, I. emelet 3239

Tanár
vizsgára előkészít, nevelői állást vállal vidéken. Simon Dezső, László u. 14. 3171

1 pengőért
négy fogásos ebéd. Kitűnő házikoszt Csapó u 19 (Knoll ház) Udvaron közvetlen balra

Lakásra
ellátással is urinót el-fogadok. Telegi-utca 94., ajtó 6. 327

VÉTEL

Szalimat
keresünk megvételre. Farkas virágüzlet, Bikával szemben. 1107

Uri
családoktól ócska ruhákat veszek, meghívásra házhoz megyek Bethlen utca 48. sz. ajtó 3. 317

Kutyákat vesz
8 kgnál kisebb súlyban az egyetemi élet-tani intézet. 1139

INGATLAN

ELADÓ
ház az új vásártéren, a Mikes Kelemen-u. 15. sz. elutazás végett minden elfogadható ártért, megvétel esetén azonnal az egész át-adó. 326

Eladó
a Mester utca végén a sorompó mellett egy két szoba, konyha és nagy nyitott verandát magában foglaló kis ház. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 355

Eladó
egy házhely a Mester utcai sorompónál. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 353

JÓ
családi ház nagy kerttel sürgősen eladó Kuruc-utca 22. Beköltözhető. 328

ELADÓ
Erzsébet-utca 12. számú ház. Értekezni lehet ugyanott. 346

ELADÓ
ujjonnan épült családi ház, azonnal beköltözhető. Értekezhetni Homok-utca 61. 318

HÁZ
eladó Munkás-utca 10. számú 1 szoba, konyha, Kölcsonsegélyző. 332

Eladó
a Homokkertben 600 n gyszögöl szőlő és gyümölcsösrel rendel-tett házhely. Értekezni Ispotály u. 13. sz. 1075

ELADAS

Pöszméte,
gyümölcs, rózsafát Luther utca 11. szám alatt vehet. 352

Cimbalom
Schunda-féle jutányos áron eladó. Hunyadi utca 12. szám. 359

Két
kitűnő öntött kályha eladó. Árpádtér 10. Lisztraktár. 3003

ELADÓ
egy alig használt fehér gyermekkosci Piac utca 28—B. I. 5. 333

Eladók
különböző használt férfiruhák. Fűvész-kert u. 22., jobbra. 3304

ELADÓ
szép kézimunka, dupla ágyterítő, függönyök, ágyhuzatok, mosatlan, ujjak. Viola-u. 21. 348

Atheum
Lekszikon, Eötvös Károly munkái, „Moderne Kunst”, Osztrák-magyar Monarchia, dísművek, ingaóra, pulituros ágy, szekrény, női íróasztal, stélási képek, virág-állvány, üvegsiffon, konyhaberendezés, — kályha előké eladók. Kossuth 61., emelet. 235

ELADÓ
kutszivattyuk, szívó-nyomó és szívók, 1400 literes viztartály jutányosan Csap-utca 72. 335

Egy
komplett ebédülő plüszdivánnyal, villany-lüster, sürgősen eladó. Baross 14., Szabó. 362

Zongora

eladó. Eötvös utca 15. Megtekinthető d. e. 10—3-ig. 285

SZIVÓ-
nyomó szivattyu villany-motorral eladó. — Varga-u. 23. 348

EGY
komplett ebédülő plüszdivánnyal, villany-lüster sürgősen eladó Baros-u. 14. Szabó. 345

ELADÓ
kutszivattyuk, szívó-nyomó és szívók, 1400 literes viztartály jutányosan Csap-utca 72. 335

Egy
komplett ebédülő plüszdivánnyal, villany-lüster, sürgősen eladó. Baross 14., Szabó. 362

Kerégyártók figyelmébe!

Akácfa lábán nagyobb mennyiségben város-27 km. köves ut mentén eladó. Lorántffy 42. 342

ELADÓ
Sestakert, Andrásy-ut 39. számú szőlő 4 szobás lakással, istálló és több melléképületekkel. 334

Ezerjő
fajtisza 2 éves gyökerező szőlővessző eladó. Fajborok magasfokúak literenként is a legalacsonyabb napon Arany János-u. 30. és Rásó Gyula-utca 2., vagongyár végében, az Öreg-tanya mellett.

3 máza
szép birsalma eladó. Értekezni lehet Arany János utca 40 237

Cukorrépa
mintegy 600 métermáza Bajonta állomásról vagonvágányokban mázsánként 4 pengőért eladó. — Sándortanya gazdaság, up. Bajonta. 1177

Nagy
vendéglői sparhet jó állapotban le 6 eladó. Böszörményi ut 81. 1149

Butorok,
háztartási kellékek és egyéb ingóságok sürgősen eladók. Garay-utca 26.

Pricsesz

nyereg, vaságy sodronnyal, porszivattyu, kézi hajtású daráló, csizma sámfa, álló a) kottatartó, paplanvatta eladó. Timár-utca 10. 4. aptó. 236

Egy liter
kitűnő fajbor 1.20 fillér Szabónál, Cegléd-utca 20. 3221

Férfi öltönyök,
zsaket, férfikabátok kifogástalan állapotban közepes áron eladók. József kir. herceg utca 34. 3208

VEGYES

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesítem a t. vevőimét, hogy betonárutüzletemet Böszörményi ut 2-b. alá Stern féle kofegyárral szemben helyeztem át, ahol mindennemű égetti cserép, betoncserep, kutgyűrűk, cement lapok legjutányosabb áron kaphatók. Tisztelettel: [Krasz Albert. 3220

Beírások
gyermeké szemé vizsgáltassa meg szemorvossal Löbl látározoz 4772

Elveszett
Csillag utcától a kath. iskoláig tarka szvetter Megtaláló vigye a Szt. Anna utcai kath. iskolába 269

Samu
a fajtisza Svájci bak megvan Budai Ézsaiás utca 29. 277

Bélyeggyűjtők,
régii pénzért, éremért adok cserébe bélyegyet. Kémery Böszörményi ut 22. 1148

PARENTHÉSY INGATLANFORGALMI ÉS HITELIRODÁJA

Foglalkozik ingatlanok vételével és eladásával a legelőnyösebb feltételek mellett.

Telefon: 5-64. **INGYENES TANÁCSADÁS** Piac-utca 63. sz.

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzasi regulátorok

Irta: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdúföld” eredeti fordítása)

ELŐSZÓ.

(1.)

Kevés szó elég ennek az Amerika nyugati erdősegeiről szóló elbeszélésnek bevezetésére s annak változására, mit várhat tőle az olvasó.

Arkanzasz, amelyet az Egyesült Államok 1836-ban vettek fel az Unióba, a megelőző években abban a hirben állott, hogy Keletnek és Délnek minden söpredéke uttalan erdeiben és mocsaraiban keresett és talált biztos menedéket az igazságszolgáltatás büntető karjai elől s ott folytatja szabadon üzelmét.

Ezek a híresztelések nem is voltak alap nélküliek, de itéletnek és törvénynek nincs hatalma az erdők között. Mielőtt a *seriff* lefűlelhetne volna a gonosztevőt, az már felpattant a saját vagy idegentől szerzett lovára s egy másik *countyba* menekült. De ha el is csípték, még nehezebb feladat volt a foglyot őrizetben tartani. Vagy maga tört ki a fogházból, — ahol lecsukva volt — vagy barátai, akik még azt sem tartották szükségesnek, hogy arcukat elleplezzék, szabadították ki az első éjszaka, hogy tovább folytathassa gázságait.

Legfőként lótolvajlással foglalkozott ez a cimboraság, miután Nyugat pionirjai szokásukhoz híven az állatokat és csordákat egyszerűen kicsapták az erdőre, ahol azok a legcsekélyebb felügyeletet is nélkülözve keresték meg táplálékukat. És mert 1839-ben a lólopásokra kiszabott halálbüntetést is

felüggesztették, egész társaságok valóságos üzletet csináltak belőle, olyannyira, hogy a Hátsó-erdők lakossága erősebb rendszabályokat kényszerült igénybe venni.

A törvény nem tudta megvédelmezni az egymástól gyakran mérőföldre fekvő egyedülálló farmokat, az „arkanzaszi férfiak” tehát összefogtak és *regulátor-szövetségeket* alkottak, elfogták akik gyanúsaknak mutatkoztak, addig korbácsolták a foglyokat, míg beismerték gaztettüket s megnevezték társaikat; felkötötték és agyonlőtték a gonosztevőket, ha büncselekményeik kellőleg bizonyítottak látszottak.

Hogy emell az önkényes eljárásnál sok igazságtalanság történt, az elképzelhető. Nem egyszer hurokoltak el konyhóikból ártatlanokat s fenyegették meg érdemtelenül. A szabad arkanzaszi vér természetesen fellázadt az igazságtalan bánálatom miatt, amit nem törvényes uton, hanem a maga erejéből igyekezett megbosszulni. Ilyenkor a bírót orvul, vagy nyíltan lelőtték. Általában mégis jótékony hatást gyakorolt a pionirok erélyes eljárása, s a *lincs-törvény*, — amiképp ők nevezték, — elérte célját: ahogy az állam különböző pontjain számosan estek áldozatul igazságszolgáltatásának, a lótolvajok is belátták, van számukra lakályosabb és biztosabb vidék is, mint Arkanzasz s a legtöbbben Texasba menekültek.

Az én elbeszélésem abba az időbe esik, mikor ezek az üzelmek tetőpontjukat érték el s a farmerek és vadászok önvédelme életszükségletté vált. Az itt megírt események legnagyobb része nem költött dolog, s ha különböző helyeken s hosszabb idő alatt is, de valóban lejátszódtak; főként a methódista élő alak. Én magam is tanuja voltam számos jelenetnek s egyszer magam jegyeztem le huszonhat tiszteletreméltó férfiú nevét, amit a regulátorok a fekete „*hickory*”-korbács segélyével vettek ki egy elcsipett gyanúsítottból.

Induljunk el hát, nyájas olvasóm, rövid időre

ennek a pompás földdarabnak szép erdőibe. És ha könyvem átlapozása után nem is nyergel és kantároz rögtön utra kelni Nyugat távoli vidékei felé, remélem, legalább néhány kevésbé kellemes ismeretség mellett derék, kedves és szívjó emberekkel is fog találkozni elbeszélésemben, — akik kibékítik a többiek éj- és árnyoldalával.

I.

AZ OLVASÓ MEGISMERKEDIK NÉGY TISZTES FÉRFIVAL S EGYET-MAST MEGTUD ÉLETMÓDJUKRÓL.

A vad tavaszi viharokat a szelid május váltotta fel. Virágok törtek elő a sárga levélréteg alól, amely sűrűn borította a talajt s itt is, ott is üde-zöld, életvidám pázsitfoltok mosolyogtak. De dusan virultak az alacsony dagwood-fák és fűszer-cserjék ágai is s virágok és bimbók csingtek a buján ivelő folyondárokon, amelyek fától fágig lendülve kertté varázsozták a vadont s megtöltötték édes illatokkal a fenyőkből, tölgyből, sassafrasfákból emelkedő erdei dómot. Ha át is hatolt a fény a hatalmas törzsek dusan lombos koronáin, a kuszonövények és a bozót ágas-bogas szövevénye alig engedett egy-egy lopva besuhanó sugarat a földre, s a lapály e részén folytonos félmohály borongott, bár magasan izzott már a nap az égen.

Ugyilátszik, éppen ez a világitás felett meg azoknak az alakoknak, akik az egyik termetes erdei fény lábánál telepedtek le, mert egyikük, aki megszeme kinyújtott tagokkal hevert ott, a zöld lombmenyezetre tekintve fel, megszólalt: „Pompás hely ez bizalmas összejövetelek számára, valóban nagyszerű hely. A nádas a folyó fölött biztosan visszatart minden értelmes keresztyént attól, hogy erre vegye útját, a tüskék és liánák sem éppen csalogatóak, hogy valaki ok nélkül ide merészkedjék. Vadat pedig hiába keresnének erre, — azt hiszem, erről kellőleg gondoskodtunk.”

(Folytatjuk.)

Ny. h. u. 16. Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó vállalat